

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stoip. peči-vrste
maloglasni po 1:50
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2:50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirana
plača se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Celovcu
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.345
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Zadrega slovenske KDK

Že od 20. junija je vsa hrana slavne Kmetko-demokratske koalicije Pribečičeva beseda. Mogoča je ta beseda in vsak dan se more dober demokrat do sita navžiti vedno stare modrosti pod kapom stoječega voditelja. Toda človek ne živi samo od besede in tudi zelo vernim pristašem KDK vstaja objestna misel, da bi bilo dobro namesto samih besed kaj dejanj. Toda za to ni poguma, ni moči. Velika beseda le oznanja razdraženost ob spoznanju nemoči. Psi pač lajajo, ko jezdec jezdi. KDK in njeni pristaši morajo dan za dnem ugotavljati, da se njih vrste redčijo, da najsilnejšim upada pogum in da se javljajo vedno pogostejše grozotne godrnjače, ki hočejo kruha, ne samo besede. Ni več bank in denarja, ni več strahujoče Orjune; goreči njeni pristaši danes gledajo strašne posledice in razdejanja, ki jih je povzročila demokratska politika na Slovenskem.

Vodstvo demokratske stranke je hotelo na razne načine dvigniti zavest svojih čet. »Jutro« in »Domovina« sta prekipela napadov na dr. Korošca, poslužili so se ogabnih karikatur, toda metali so svoja kopja v skalo, da so se lomila brez haska. Marsikaj pa je priletelo z vso težo demokratskim bojovnikom nazaj v že itak ranjeno glavo. Da to svoje delo podkrepe, so izrezke karikatur iz »Jutra« in »Domovine« pošiljali celo našim pristašem, da so tudi v zadnji gorski vasi mogli občudovati puhloglavost demokratskih veličin. Teh polomij tudi z velikim pompom napovedani dr. Kramar-Pučljevi shodi niso mogli rešiti. Saj se je zgodilo, da je shod KDK, ki je bil tedne prej plakatiran, imel celih 25 poslušalcev. Resnih ljudi je pač sram hoditi podpirat ruševino, ki ji ni rešitve. Eno velikih sredstev, da se vljuje obupajočim jutrovskim vernikom nekaj poguma, so bile celih napovedi vladinega padca. »Še teden dni«, »še štirinajst dni«, »v enem mesecu pa gotovo« — to je bila vsakdanja pesem. Enkrat so jim bili upanje spori med radikali, drugi neslavno končani pohod v Berlin, tretjič kaj drugega — samo, da je upanje zelenelo.

Končno pa je ostalo le obupno vpitje. Spet bi radi postali Slovenci, pravi navdušeni Slovenci. Jugoslovanstvo iz leta 1918., to je samo še za »klerikalce«. Tudi v Belgradu na proslavo prebitja solunske fronte niso šli, ker niso več »megleni« Jugoslovani. In kako so hudi na centralizem! Čisto so pozabili, kako so hvalili potrebo srbskega hegemonizma, in Bog ne daj, da jih spomniš, kako so psovali ranjkega Radiča. V obupu so pljunili na vso svojo strankarsko tradicijo, na svoja načela in na svoje izjave. Iz stare orožarnice starine »Slov. Naroda« so prinesli spet klerikalnega zmaja, da strašijo svojo čredo in da si tolažijo vest, pišejo danes o potrebi zvišanja duhovniških plač. Njih divjo obupanost posebno znači to, da jih spreteljavajo skomine po zlatih časih, ko so se senčili v senci avstrijskih bajonetov in uživali sladko lenobnost v pokorščini pod nemškimi frajzinom. Ali ni značilno, da vesta njih vodilni glasili »Jutro« in »Slov. Narod« ob desetletnici prebitja solunske fronte povedati samo nekaj o »avstrijakantih«, zraven pa zlijata goliđe gnojnice na vlado dr. Korošca in njegova prizadevanja za sporazumno ureditev naše nove države? Za duševni razvoj te puhloglave gospode je značilna posebnost da so še vedno v letu 1914., čisto pa so pozabili, kaj je o dr. Korošcu govoril dr. Kramar 1918.

Toda ne tolažba, ne obup, vse nič ne pomaga. KDK je v slepi ulici, iz katere ni rešitve. Čim bolj butajo z glavo ob zid, tem bolj jih boli.

Zlasti pa so nasledili ubogi nekdanji »samostojneži«. Njih zla usoda je sploh ta, da so vedno nasledili. Leta 1921. so šli za demokrati in so bili zato pri volitvah 1923 po nolah tepeni. Silili so se srbskim zemljoradnikom, pa so hitro odleteli, strašno so divjali proti radičevcem, dokler se sami niso znašli tamkaj in leta 1927. na Štajerskem še Radiču mandat požrli. Neusmiljeno so bili po demokratih — danes se objemajo. Posledica pa bo kot vselej, da bodo pri tem temeljito plačali. Svoje redke pristaše so zapeljali k demokraciji, odkoder jih večinoma ne bo nazaj, naj tudi »Kmetki list« sedaj že pripoveduje, da je zveza le »taktična«. Celo na svoje lastne shode so vpeljali demokrate, celo svoj blejski »praznik« so jim prepustili. Vemo, da že mnoge »samostojne« boli glava od te družbe, toda prepozno — nasledil so pošteno.

Hrvatskim radičevcem, ki se sedaj tako trudijo iznebiti se neprijetnega tovariša Pribečiča, bo mnogo lažje, ker javno mnenje na Hrvatskem obvladajo. Ko se otrasejo svo-

Razgovor z Nj. Vel. kraljem

v London, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Kralj Aleksander je dal poročevalcu »Daily Telegrapha« v Belgradu intervju. Kralj je obžaloval žalostne dogodke v jugoslovanskem parlamentu, pa je prepričan, da bo zdravi človeški razum vseh strank in želja po stalni edinstvenosti vseh Jugoslovancev preprečila, da bi en sam slučaj porušil veliko delo rekonstrukcije in gospodarskega razvoja Jugoslavije. Tri velike veje velike jugoslovanske družine so že deset let zopet združene kot politična enota. Vsak del je prinesel s seboj svojo lastno tradicijo, lastne ideale in lastne običaje. Srbi, Hrvati in Slovenci so morajo torej učiti, da razumejo stališče drugih o notranjih in narodnih vprašanjih. Ni presenetljivo, da se mora parlament, ki je še nov, še mnogo učiti o parlamentarnih umetnostih. Preteklo bo torej nekoliko časa, preden se bo ustvarila nova atmosfera svobode in enakosti za vse. Jugoslavija ima pred seboj velike gospodarske probleme, ki zahtevajo zase vso energijo države. — Kralj je dalje naglašal razvoj v Macedoniji, ki se je v kratkem času razvila v evetočo pokrajino. Dalje je izjavil, da Jugoslavija želi živeti z vsemi sosedi v miru in prijateljstvu. Preteklost se mora pozabiti in začeti se mora nova doba mira, ki bo edina prinesla Balkanu blagostanje. Izrazil je svoje prepričanje, da se vsa še nerešena vprašanja s sosedi Jugoslavije lahko morejo rešiti v obojestransko zadovoljnost.

Pogodba z Grčijo sklenjena

v Belgrad, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Predsednik grške vlade g. Venizelos je o svoji avdenci, ki jo je imel pri Nj. V. kralju, izjavil časnikarjem sledeče: »Zelo sem zadovoljen s sprejemom pri Nj. V. kralju, ki ga zelo cenim. Poznam ga iz Soluna in lahko si mislite, kako zadovoljstvo čutim, ko sem videl N. V. kralja. Razgovarjala sva se o spominih na Solun. To mi je napravilo veliko zadovoljstvo. Nj. V. kralj se zelo dobro spominja podrobnosti, kar je redka odlika pri ljudeh.« — »Ali sta govorila o političnih vprašanjih?« — »Naravno, da sem Nj. V. kralja obvestil o vsem, radi česar sem prišel v prijateljsko državo.« Predsednik g. Venizelos je danes dopoldne sprejel med drugim tukajšnjega italijanskega poslanika g. Gallija, ameriškega poslanika g. Princea, romunskega g. Filodora, češkoslovaškega poslanika g. Šebo. Ob 1. je g. predsednik v spremstvu osebja grškega poslanstva in zastopnika našega zun. ministrstva se odpeljal na Avalo, kjer je položil na grob neznanega junaka lep venec z napisom: »Neznane mu junaku — grški predsednik Venizelos.« Takoj z Avale se je g. Venizelos odpeljal v zun. ministrstvo, kjer je imel dolg sestanek z g. Šumenkovičem. Ministra sta se razgovarjala o vseh vprašanjih, katerih ureditev se pričakuje od Venizelosovega prihoda. Ugotovila sta popolno soglasje in sta takoj pričela razpravljati o sestavi prijateljske pogodbe in konvencije glede solunske zone.

Temu sestanku je prisostvoval tudi grški minister na našem dvoru g. Polihroniades. O tem sestanku je g. Venizelos dal časnikarjem sledečo izjavo:

Nadaljevali smo razgovore, ki so se snoči pričeli, v najboljšem prijateljskem tonu. Drevi in jutri se bodo razgovori nadaljevali. Gotovo je, da se bomo v vsem strinjali in da bomo napravili močan sporazum.

Kolikor smo mogli zvedeti, bo prijateljska pogodba trajala deset let s tem, da se lahko stalno obnavlja. Pogodba se bo že v teku Venizelosovega bivanja najbrž v Belgradu parafirala, podpisala pa se bo v Atenah, kamor bo naš zun. minister g. Marinković odpotoval, ko se vrne s potovanja. Opoldne je predsednik vlade g. dr. Korošec priredil v čast ministru g. Venizelosu svečano kosilo v hotelu »Palace«. Na kosilu so bili predsednik grške vlade g. Venizelos, predsednik vlade g. dr. Korošec, belgrajski župan g. dr. Kumanudi, zastopnik zun. ministra g. dr. Šumenkovič, vojni minister general g. Stevo Hadžić, minister za železnice g. AndraStanić, minister za trgovino g. dr. Spaho, minister za prosveto g. Milan Grol, ministra za javna dela g. Angjelinović, predsednik narodne skupščine g. dr. Ninko Perić, člani grške delegacije gg. Politis, Lambros in Stefanos, grški poslanik g. Polihroniades z osebjem grškega poslanstva, pomočnika našega zun. ministrstva gg. dr. Bakotić in Luković, ravnatelj tiskovnega oddelka g. Hadžigjorgjevič, ravnatelj polit. oddelka v zun. ministrstvu g. Stanko Pelivanović, vodja protokolov g. Boško Hristić, šef kabineta g. Adžemović in še nekateri uradniki iz našega zun. ministrstva. Za časa kosila je predsednik vlade g. dr. Korošec imel kratko zdravico na zdravje predsednika grške vlade g. Venizelosa. G. Venizelos se mu je zahvalil in nazdravil Nj. V. kralju.

Ob 7. zvečer je sprejel g. Venizelos časnikarje in se z njimi kratko razgovarjal. Izjavil je, da sta se z g. zunanjim ministrom razgovarjala v najbolj prijateljskem in pristranskem tonu. Zato je trdno prepričan, da se bo dosegel sporazum. O podrobnostih ni ničesar povedal, ker je vse v teku. Prosil je časnikarje, da naj ne vztrajajo pri tozadevnih vprašanjih. Razgovarjala sta se z g. zastopnikom zunanjega ministra danes in bosta razgovore nadaljevali jutri, naka se bo odpeljal v Atene, kjer s bo 27. oktobra sestal parlament. Že 20 dni je na potovanju. Zato ne more ostati v Belgradu dalje. Niti v Solunu se ne bo mogel ustaviti za en dan, kakor je bilo določeno, čeprav ga tja povabile solunska dekleta. Zelo dolgo je govoril o Belgradu, kjer je bil pred petnajstimi leti s Pašićem skupaj. Govoril je o veliki razliki med takratnim in sedanjim Belgradom. Pohvalil je velik napredek, ki ga je mesto napravilo.

Na vprašanje o svojem potovanju po inozemstvu in o značaju tega potovanja je ponovno izjavil, da je potoval radi tega, da bi zaveznikom pojasnil značaj in pomen italijansko-grške pogodbe. Odločno pravi, da ta pogodba ni naperjena proti nikomur in da ne vsebuje ničesar drugega kakor tisto, kar se je objavilo. Vseposvodi v Parizu in Londonu so bili s tem njegovim pojasnilom zadovoljni. Zato pričakuje, da bomo tudi mi kot najboljši sosedni prijatelji popolnoma mirno prešli preko raznih tujih komentarjev.

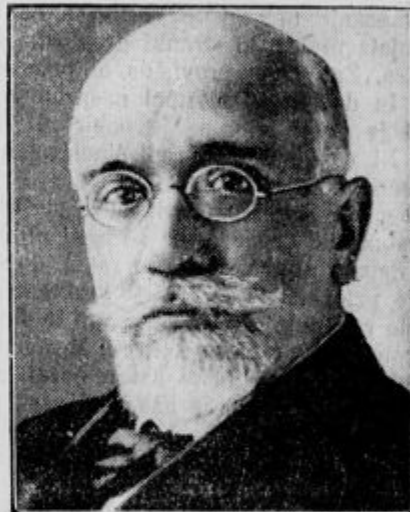
Je more, imajo proste roke in ohranijo pristaše. Na Slovenskem pa bo plačala račun nekdanja SKS. Mi za to stranicco nič ne želujemo, saj je konsolidacija strankarskih razmer le v korist celotnega naroda, hoteli smo te ugotoviti, kako je pri zaigrani igri KDK na Slovenskem zlasti samostojni kmet tepen, ker je silil v družbo skrahirane SDS.

Grki zadovoljni z Belgradom

v Atene, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Soglasno brzojavljajo grški dopisniki iz Belgrada, da v razgovorih med Venizelosom, Korošcem in Šumenkovičem še ni prišlo do končnega dogovora. Venizelos jim je izjavil, da so doseženi razgovori dovedli samo do prvih stikov, da pa se nadeja, da bodo danes mogli priti do sporazuma. Poudarja se, da je bil sprejem grškega državnika pri kralju Aleksandru zelo pristrčen in da je kralj izkazal Venizelosu svoje spoštovanje in simpatije na prav poseben način. Kralj Aleksander pozna Venizelosa iz časa, ko je med svetovno vojno pribežal v Solun. »Eleftron Vima« doznava, da je kralj po svojem razgovoru z Venizelosom pozval k sebi zastopnika zun. ministra Šumenkoviča in mu priporočal, da na vsak način doseže grško-jugoslovansko pogodbo. Grški listi izražajo veliko veselje radi pristrskega sprejema, katerega je bil deležen Venizelos in že pred njim grška vojaška mislija pri proslavi probuja solunske fronte.

Nj. V. kralj je odpotoval v Topolo, odkoder se jutri vrne v Belgrad. Jutri se bo v dvoru vršila svečana večerja na čast grškemu predsedniku g. Venizelosu.

Ko pride v državi do sporazuma med Srbi in Hrvati, o čemur nihče ne dvomi, in pride prav tako gotovo brez SDS, ko poreče hrvatska Radičeva stranka demokratom: Zamorec je storil svojo dolžnost, takrat bo ubogi zamorec, ki bo odšel z dolgim nosom, tudi slovenska kmetijska stranka.

Venizelos - Rim

Dr. K., London, v oktobru.

Različne stvari se slišijo o bližnjih in daljnih vzrokih grško-italijanske prijateljske pogodbe.

Po vsem, kar se je do danes dogajalo na Balkanu z ozirom na italijansko politiko, bi vsakdanji politični presojevalec položaja skoroda ne mogel prorokovati grško italijanskega prijateljstva. Dodekaneški otoki so se zdeli do sedaj nepremostljiva ovira za vsako zblizanje. Krfski otok še vedno nosi rane nedavnega konflikta. Kralj Albancev je s svojo italijansko zaslonbo ravno tako ne ljub soseda Albancev v Grčiji kot Albancev v naši krajevini.

In vendar se je ta čudež zgodil. Spriče tega nepričakovane internacionalnega dogodka imamo pravico vprašati se, če je pak v resnici tako dalekosežen in kaj so bili daljni nagibi, ki so ta dva soseda prisilili do zblizanja.

Grško-italijanska pogodba je popolna, v kolikor mednarodne pogodbe danes v dobi pacifizma sploh morejo biti popolne. Mi najdemo v pogodbi obljubo nevtralnosti v slučaju napada od tretje strani, nadalje medsebojno diplomatsko pomoč v slučaju vojnih groženj, skupni in sporazumni nastop kadar bodo to zahtevali skupni interesi. To je vsebina pogodbe. Dalje prijateljska pogodba, ki hoče obdržati javno lice, ne more iti, ker potem bi se jo moralo smatrati za agresivno.

Kaj ste stranki dobili od te pogodbe? Italija je prvič dobila od grške vlade definitivno in končnoveljavno zagotovilo, da je vprašanje Dodekaneza rešeno in da je iz mednarodnega vprašanja postalo italijansko notranje vprašanje. Italija definitivno anektira to otočje, ki se nahaja na stražnici egejskega morja in Male Azije.

Nadalje dobi Italija še eno državo v ono železno verigo, s katero hoče obditi kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Solun, edino veliko pristanišče, ki bi v slučaju vojske moglo priti v poštev za aprovizacijo Jugoslavije, je na ta način izvzet in nevtraliziran. Jugoslavija je na morju odrezana, v Adriji že prej, v egejskem morju pa po grško-italijanskem paktu.

Grčija je pa dobila odškodnino za zelo grenke teritorialne izgube italijansko diplomatsko oporo v vprašanju solunske železnice. Možnost, da bi se Jugoslavija v slučaju vojske smela in mogla posluževati solunske luke, je najbrže okrepljena našo tozadevno politiko ter skušala opravičiti naše zahteve po absolutni kontroli te proge, ki bi preko grškega teritorija našo državo vezala s Solunom. Ta politika je padla za enkrat na polje sanj. V prvem konfliktu, v katerem se bo nahajala naša država, — in ta konflikt ne more biti brez Italije — bo Solun za nas nevtralnno mesto in kot tako nemoč kot aprovizacijska luka.

Mi smo prepričani, da bo vprašanje solunske železnice dobilo sedaj drugo obličje. V gotovih angleških krogih se zdajajo čudne mednarodne konstrukcije na grško-italijanski pakt: Da je politična zveza med Jugoslavijo-Grčijo poslana v zgodovino, da Italija dela na regulaciji držav v vzhodni Evropi, da zbira na svojo stran Albanijo, Grčijo in Madjarsko ter Bolgarijo, s katerimi hoče zadušiti našo državo.

Morebiti pa je Venizelosov pakt očistil ozračje in razpodil nekaj iluzij. Morebiti bo sedaj za jugoslovanske politike in državnike lažje najti formulo za notranje pomirjenje ter dobiti smisel za aktivno jugoslovansko-bolgarsko zblizanje, ki naj bi bil predpogoj pohoda jugoslovanskih plemen na odprto morje.

Kako govore klevetniki

č Zagreb, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Svoči se je vršil sestanek okrajne organizacije HSS, na katerem je govoril dr. Pernar. V svojem govoru je naglasil, da je 1. 1918. nepotrebna sramota, pa tudi vsa dejanja v nesrečnem letu 1918. Dalje je dejal, da je bilo treba 1. 1918. imeti mnogo poguma in da je ta pogum imel samo Stjepan Radić.

Dr. Maček govori, da more priti do sporazuma samo, ako dobi Hrvatska zakonodajo in eksekutivo. Pernar pravi, da zahteva vse in hrvatsko vojsko, pri čemer je nastalo med zborovalci burno oduševljenje. Na silo se mora in hoče odgovoriti samo s silo. Hrvatsko smatra vso obalo Jadrana. Hrvati so se zbrali do Drine.

Današnje belgrajske nasilnike na žalost vzdržujeta prečanski stranki dr. Spaha in dr. Korošca. Za Spaha pravi, da ni pokazal poguma in da se sili ni upal nasprotovati. Od nekod je dobil mig, pa je pokleknil in se zbal. Ni napravil tega radi ljudstva, ampak radi sebe in radi tovarišev.

O g. dr. Korošcu pravi, da je mešetar, ki ne zasluži nič drugega, da se nanj pljune, in sicer debelo pljune. Dalje je rekel, da se ve, kdo je pripravil ta zločin. V kratkem se bo zvedelo za kuhinjo, kjer se je vse to skuhalo. Nasprotnike je treba bojkotirati. Med nami ne sme biti šuftov. Če bi se kateri našel, naj ga zlo ne dočaka. Če bi se našel na vasi, ga bo selo pojedlo.

Na tej skupščini je bil navzoč tudi Svetozar Pribičević. Kaj si je on mislil o sramoti 1. 1918., ko je vendar vse to on pripravil? Kakšna sloga vlada v KDK, če zahteva Pernar posebno hrvatsko vojsko, kako bo Pribičević vse to demantiral? Dr. Maček je ponovno pozival na bojkot. S pozivom, da, če se bo nasprotnika našlo na vasi, da ga bo selo pojedlo, se ponovno poziva na nadaljnje uboje. Kdo je kriv potem zadnjih pobojev ali je čudno, če so radičevci pobijali pristaše HPS?

Pribičević tolče „Jutro“

č Zagreb, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Čeprav je Pribičević prejšnje dni izjavljal, da je proslava prebitja solunske fronte stvar današnjega režima, ne pa vojaška proslava, piše današnja »Riječ«, da je ta proslava bila popolnoma vojaška in protestna, da se je ta veliki dogodek proslavil na ta način, ker da so na ta način tuji delegati dobili vtis, kakor da smo militaristična država, kakor je bila to Prusija. Najostreje vstaja »Riječ« proti temu, da sta bila navzoča Jugosokol in Orjuna. »Riječ« pravi, da ima Orjuna v naših krajih široko zasnovan nacionalni program, radi česar ne bi smela prisostvovati proslavi, ker je Belgrad tako navdušeno pozdravil srnaoce, ki so separatisti in naraščaj NRS, ki je tudi separatistična po vsem svojem delu. S svojim živim pozdravom Orjuni, pravi Pribičević, se je Belgrad diskvalificiral kot prestolnica te države. Orjuna je napravila veliko napako, ker ni skupno z vsemi nacionalnimi organizacijami protestirala proti tej proslavi, ki se je vršila v času, ko so zavladale v našem javnem življenju strasti, ni pa se s proslavo počakalo, da bi prišlo do pomiritve, da bi tako mogel ves narod prisostvovati proslavi.

HSS odšla v Prago

č Zagreb, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Predsednik HSS g. dr. Maček je z g. Predavcem in g. Šveglom odpotoval v Prago. Splošno se smatra, da so odpotovali v Prago radi tega, da bi tam prišli v stik z zastopniki češke agrarne stranke. Čprav niso dali v tem oziru nobenih izjav, vendar prinaša »Narodni val« z velikimi črkami poročilo o njihovem potovanju ter pravi, da se ne ve za cilj njihovega potovanja. Na vprašanje urednika »Narodnega vala«, zakaj potuje v Prago, je g. dr. Maček izjavil, da bo to povedal, ko bo čas za to. Misli se, da potujejo v Prago razen radi stika z zastopniki češke agrarne stranke tudi radi tega, da bi prišli skupaj z vodjo angleške delavske stranke Macdonaldom, ki pride danes ali jutri v Prago, kjer se bo mudil par dni.

Seja vlade

r Belgrad, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Zvečer se je vršila seja vlade, na kateri se je razpravljalo o zakonu o likvidaciji in razlastitvi velikih posestev. Seja je trajala do 8. Poleg tega so se obravnavale nekatere resorne zadeve. Ministrski svet je tudi razpravljal o delu narodne skupščine, ki se bo sestala 13. oktobra in ki bo še pred 20. oktobrom pred zaključkom rednega zasedanja sprejela razne zakone, ki so bili sprejeti v odborih. — Vodja zemljoradnikov Joca Jovanović je danes dopoldne obiskal predsednika vlade g. dr. Korošca in se z njim razgovarjal o raznih zadevah, posebno o razmerah v Bosni.

Danes dopoldne se je pod predsedstvom g. dr. Korošca vršila konferenca, kateri so prisostvovali ministri raznih gospodarskih resorov: železniški minister g. Stanič, trgovinski minister g. dr. Spaho, minister za šume in rude g. Pera Marković, kmetijski minister g. Andrić, finančni minister g. Subotić, minister za javna dela Angelinović in minister za socialno politiko g. Stjepan Barič. Razpravljali so o gospodarskih vprašanjih, o katerih bo vlada v prihodnjih dneh razpravljala in napravila potrebne ukrepe.

Žrtev še niso rešili razvalin

Živi pokopani

v Praga, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Reševalna dela pri porušeni ovi zgradbi v Pragi so se nadaljevala vso noč in se še vedno nadaljujejo. Ne more se pred deti, kedaj bodo končana. Trdi betonski material dela pri reševanju skoro nepremagljive težkoče. Kljub uporabi kisikovih aparatov in pnevmatičnih svedrov se je pozno ponoči komaj posrečilo, da so vsaj nekoliko vidno zmanjšali 3 do 4 m visoko, kompaktno in skoro ravno ruševino. Betonska zgradba, ki je bila težka 8000 stotov, se je skoro navpično zrušila vase in se večino sesula v dvonadstropne kleti. Na razvalinah j vse polno vojaštva in ognjegascv, katerim posamezne praške tvrdke pošiljajo okrepčila. Ceste so popolnoma zatrpane z vozovi, ki odvažajo material. Poranci, posebne komisije in časniki tvorijo občinstvo. Tu in tam se pokaže delavska žena, ki po razvalinah išče svojega moža, kateri je bogve kje pokopan. Skušajo jih tolažiti. "Mo ganljivo je videti neko rudo ženo, ki neutrudljivo z mrko žalo jo pomaga iskati svojega moža. Povsod je med vojaki videti njeno naglavno ruto. Reševalnih del se vrdeleže skoro vsa praška policija, in jegasci in reševalna društva, dalje vojaštvo 5., 28. in 48. pešpolka ter ženijski bataljon št. 1., v katerem se nahaja po večini madžarsko moštvo in katetega marljivost se splošno hvali. V sosednji hiši so vojaški zdravniki in bolniške sestre otvorile obvezovalnico. Ponoči je bilo 30 vojakov več ali manj ranjenih. Domneva se, da se v kletih nahajajo živi delavci, katerim se dovaja svež kisik.

Zvečer so bile spontane komunistične demonstracije, proti katerim je takoj nastopila policija, pri čemer sta bila aretirana dva komunistična poslanca. Do 1. popoldne so spravili izpod razvalin 17 mrtvih. Tri od njih so mogli spoznati. Neki mrtvi leži pod velikim blokom iz cementa in ga ni mogoče potegniti ven. Možina ruševin je tako velika, da gledalci kljub 20 urnemu delu ne opazijo, da bi bilo delo že kaj napredovalo. Nekoliko pred poldnevom se je posrečilo rešiti izpod razvalin ranjenega arhitekta Mondela. Priznal je, da se je pri stavbi za spodnji del porabljal manj vredni cement, ki je bil betonski masi primešan v višjem odstotku. Ta mešanica pa je bila neenaka, tako da posamezni deli zgradbe niso imeli enakomerne odporne sile. Razentega se je arhitekt opravičeval s preveliko zaposlenostjo, ki mu je onemogočala, da bi strogo kontroliral betonsko mešanico. Arhitekt je bil aretiran. Dopoldne so bile v raznih delih mesta Prage demonstracije stavbnega delavstva, ki je ogorčeno radi katastrofe. Proti demonstracijam je ostro nastopila policija in jih udušila. Aretiran je bil en delavec.

Parizu glavno besedo vzhoda!

v Pariz, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Ignani časnikar Horan danes sicer zagotavlja, da bo v mizu svojega pismenega zagotovila jutri zapustil francoska tla, vendar pa dosedaj proti njemu ni izšla formalna zapoved za izgon. »Paris Midi« smatra, da vzklik angleško-ameriškega časnikarskega sindikata na Poincareja in Brianda ne bo ostal brez uspeha, posebno ker Horana očitno ni smatrati za glavnega krivca indiskrecije, temveč Hearsta samega. Horan je bil v času objave na dopustu, dočim je Hearst bival v Parizu in izročil dokumente pariški pisarni v objavo.

Razporeženje francoskih uradnih krogov napram izgnanemu Hearstovemu dopisniku Horanu se je, kakor se zdi, preokrenilo. Vsi pariški listi pišejo, da je bil izgon za nekaj dni odgođen, baje zato, ker je njegovo bivanje v Parizu za nadaljevanje preiskave še potrebno.

Romunski »Cuventul« objavlja članek znanega pariškega publicista Sauerweina o novi francosko-angleški antanti, v katerem se izjavlja, da je Francija sedaj prevzela vodilno vlogo na evropskem kontinentu in da je posebno na vzhodu dobila od Anglije proste roke. V tujakšjih političnih krogih se smatra, da je bil ta članek inspiriran na Quai d'Orsayu.

Italijanski časnikar je svoboden...

v Rim, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Mussolini je danes popoldne sprejel v Rimu zbrane ravnatelje fašistovskega tiska, da jim v nagovoru razloži nalogo fašistovskih dnevnih listov. Rekel je: Časnikarstvo mora biti v Italiji več kot poklic, mora biti misija, ker v naši dobi po končanem šolskem pouku med masami kroži časnik, ki prispeva za vzgojo mišljenja. Od časnikarja se mora zahtevati, da je za to pripravljen moralno in tehnično. Prejšnje tožbe, da je tiskovna svoboda omejena po fašistovskem tiranstvu, sedaj nimajo nobene vere več. Najsvobodnejši tisk na vsem svetu je italijanski. Drugod so listi podrejeni zavodim plutokracijskih skupin, strank in industrij, drugod je njihova naloga omejena na prodajo razdražljivega čtiva, drugod so listi združeni v rokah oseb, ki smatrajo časnikar-

Po trudapolnem delu in v deževnem vremenu se je zvečer dosegel delni uspeh pri izkopavanju ruševin. Okoli 7. zvečer so začeli vojaki izpod razvalin razločne znake z zvonce. Poskušali so na dotičnem mestu utreti pot s topilnim aparatom. Kmalu nato so začeli človeške glasove, potem pa jasen klic: »Vidim luč!« Dotični delavec je, potem sporočil, da se razen njega nahaja pod razvalinami še šest delavcev, ki pa so se radi pomanjkanja zraka onesvestili. Najbrže so delavci v nekem prostoru, katerega stene so ostale. Upanje je, da bodo delavce v par urah rešili. Popoldne je delalo pri izkopavanju pet polkov. Število mrtvih znaša do sedaj 32. Stanje dveh težko ranjenih je brezupno. Število pogreanih delavcev znaša še vedno okoli 30. Dela pri izkopavanju bodo najbrže trajala cel teden.

Minister za javna dela je podal v senatu izjavo o tej nesreči. Izrekel je svoje globoko obžalovanje in opisoval podrobnosti nesreče. Na dan, ko se je nesreča pripetila, je bila stavba v surovem stanju izgotovljena ter so delali betonsko streho nad petim nadstropjem. Dosedanja preiskava ni dala določene slike o vzroku nesreče. Gotovo pa je, da bi se nesreča lahko preprečila, če bi se pri zgradbi upoštevali predpisi o izvršitvi drž. zgradb.

Od poklicane strani se izjavlja, da je po temeljiti preiskavi smatrati kot vzrok nesreče sestavo betona. Namesto predpisanega razmerja v mešanju 1:3, se je mešal beton v razmerju 1:18, kakor so to pokazali razni poskusi. Razentega se je uporabljal tudi manj vreden material, posebno pa slab gramoz.

Protest delavcev: stavka

Nezadovoljnost gradbenih delavcev radi pomanjkljivega skrbstva za delavce pri praških zgradbah izkoriščajo posebno komunisti. Popoldne je neki komunistični agitator, ki je delal na razvalinah, pozivljal delavce k demonstracijski stavki. Komunisti so zaprli, ravnotako tudi druge delavce, ki so imeli za njim hujskajoče govore. Voditelj razkopavanja je potem odslovil vse delavce, tako da vršijo nadaljnje razkopavanje samo še vojaki in ognjegasci. Ogorčenje med delavci raste vedno bolj. Pri večini novih zgradb so gradbeni delavci danes demonstrativno ustavili delo. Kjer pa ne stavkajo, so demonstrativno delali v zelo počasnem tempu. Gradbeni delavci, ki so hoteli prirediti javno zborovanje, so bili razpršeni. Mnogi delavci, ki so se temu upirali, so bili prijeti.

Vendar sklep o objavi

v London, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji ministrskega sveta se je izdalo pooblastilo, da se angleško besedilo dokumentov, ki se nanašajo na angleško-francoski mornariški dogovor, objavi. Angleško zun. ministrstvo je dokumente že sestavilo v beli knjigi, ki se bo kmalu po tozadevnem dogovoru s Francijo dala javnosti na razpolago.

Amerika se vrača k Wilsonu?

v London, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Londonske »Times« poročajo iz Washingtona: Coolidge je dejal našemu dopisniku, da ne bo storil nobenega koraka več v razoroženem vprašanju. Tema razorožitve je za njegovo stranko končana. Podpredsednik Dawes pa je imel velik shod republikanske stranke, na katerem je angleško-francoski mornariški sporazum označil za prehodnika nove svetovne vojne. Spričo takih okolišnosti bo morala Amerika sprejeti Wilsonovo politiko in se vmešavati v evropske zadeve.

Ameriški vojaški krogi so odobrili program predsednika Coolidgea, kako naj se Amerika v bodoče oboroži. Sprejet je njegov celotni predlog. Najpreje se boste zgradili dve veliki zračni bojni ladji.

stvo za neke vrste podjetje. Italijanski časnikar je svoboden, ker ne služi samo eni stvari in enemu režimu, on je svoboden, ker v okviru zakonov vrši funkcije kontrole, kritike in koristnega vzpodbujanja. Italijanski fašistični režim se mora vedno bolj razlikovati od časnikarstva drugih držav, ker predstavlja jasno radikalno analize nasproti temu časnikarstvu. V mednarodnem svetu ne gremo nasproti lahkim časom. Toliko bolj mora biti italijanski časnikarstvo sposobno, vršiti kritiko ter ga ne smejo voditi materialni interesi, pač pa idealni nazori.

Za Madjarsko se Kellog ne briga

v Newyork, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Iz državnega departementa se čuje neoficielno in oficijelnih krogih, da se Amerika s Kellog protivojno pogodbo nikakor ne smatra za vezano na evropsko politiko. Smatra se, da

je madjarska vlada to prezrla, ker vsebuje madjarska nota, s katero Madjarska pristopa h Kellogovi pogodbi in ki je ravnokar dospela v državni departement, odstavek, s katerim se predlaga revizija vseh mirovnih pogodb v svetovni vojni po signatarnih državah Kellogove pogodbe. Ker so Združene države tudi podpisale trianonsko pogodbo, najbrž ne bodo hotele udeležiti se eventualne revizije te mirovne pogodbe. Madjarska nota se bo v Ameriki smatrala samo za izjavo, da Madjarska pristopa h Kellogovi pogodbi.

Zeppelin pripravljen

v Friedrichshafen, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Dr. Eckener je izjavil danes zvečer, da se je start zrakoplova »Graf Zeppelin« določil za jutri dopoldne ob 8. uri. Pridrži si je pravico, da start zopet odpove, če bi se vreme zelo poslabšalo. Ponovno je izjavil, da so samo vremenske razmere krive, če zrakoplov dosedaj ni mogel odleteti. Vremenska napoved za Bodensko jezero ni ugodna, dasi sedaj še dežuje. Pričakuje se, da se bo ponoči vreme zjasnilo in da jutri zjutraj ne bo vetra. Na Atlantskem oceanu je sicer še vihar, dr. Eckener pa hoče območje slabega vremena obiti in celo porabiti vihar kot faktor, ki bo v ugodni smeri gonil zrakoplov. Vsi hoteli v Friedrichshafenu so prenapolnjeni. Poštne pošiljke, katere ima zrakoplov vzeti s seboj, se množijo v silni meri. V ponedeljek je bilo pripravljenih že 30.000 pismen, ki so se pa do večerj podvojile. Večraj popoldne je prišel v Friedrichshafen tudi španski polkovnik Herrera, voditelj španskega zrakoplovstva.

Italijani v Solunu

v Atene, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Italijansko vojaško odposlanstvo, ki se je udeležilo solunske proslave v Belgradu, dospe jutri iz Belgrada v Solun, kjer ga bodo grški častniki sprejeli oficijelno. Italijani bodo obiskali grobove italijanskih vojakov, ki so v svetovni vojni padli na grškem ozemlju.

Italijanski konzuli - vohuni

v Pariz, 10. okt. (Tel. »Slov.«) »Rumore« poroča danes, da so italijanski konzuli v Tunisu, Alžiru, Maroku, na Korziki in francoski rivijeri prešli tajno okrognico italijanske vlade, v kateri se pozivljejo, da pošljejo v najkrajšem času poročila o strankarskopoličnih razmerah v svojih poslovnih območjih. List domneva, da gre za obsežno vohunstvo.

Povratek Glasbene Matice

Glasbena Matica se je po krasno useli piskski turneji po Poljskem vrnila včeraj v Ljubljano. Ljubljansko občinstvo se je zavedalo, kako veliko uslugo in kako važno propagandno delo je izvršila Glasbena Matica s to turnejo za nas in je prihitelo množično na kolodvor. Dunajski vlak je prišel v Ljubljano ob 17.22. Ob navdušenih pozdravih so naši vrli pevec izstopili in takoj nato se je pričelo pristrčno pozdravljanje. V imenu mestne občine je izrazil zahvalo za uspešno turnejo mag. ravnatelj dr. Zarnik, odgovoril pa mu je najprej predsednik Glasbene Matice dr. Ravnihar, ki je v lepem govoru poudarjal velik moralni uspeh, ki ga je Glasbena Matica s svojo turnejo dosegla. Govorila sta nato še načelnik pevskega zbora g. Pečenko in g. Matej Hubad, ki sta se zahvalila za tolike dokaze prijaznosti, ki so bili izkazani Glasbeni Matici. Peveci so še nato dovršene zapeli poljsko himno, godba pa je zaigrala koranico, nakar so se peveci, že utrujeni od dolge vožnje, ob splošnem navdušenju občinstva razšli.

Osebnosti. Na I. gimnazijo v Ljubljani je premeščen za profesorja 4. I. g. dr. Ivan Arnež, prof. na III. realni gimn. Na II. realno gimn. v Ljubljani je premeščen za profesorja 4. I. g. dr. Nikolaj Omerza, profesor na celjski gimnaziji. Za profesorja 5. I. je premeščen na III. gimnazijo g. Franc Devetak, profesor na ptujski gimnaziji. Na gimnazijo v Maribor je premeščen za profesorja 4. I. g. Rudolf Seršen, profesor na učiteljski v Kastvu. Na žen. učiteljske v Maribor je premeščen za profesorja 5. I. g. Franc Fink, profesor na moškem učiteljski v Mariboru.

ZITO.

Budimpešta. Tendence: medla. Pšenica. okt. 26.50—26.44, zaklj. 26.44—26.46; marec 29.10—28.92, zaklj. 28.92—28.94; maj 29.80—29.60, zaklj. 29.62—29.64; rž: okt. 25.58—25.56, zaklj. 25.56—25.58; marec 27.70—27.72, zaklj. 27.72—27.76; koruza: maj 29.74—29.88, zaklj. 29.88—29.90; julij 30.44—30.48, zaklj. 30.48—30.50.

KOVINE.

v London, 10. okt. (Tel. »Slov.«) Baker: per kasa 64.6875—64.8125. Tri mesece 67.125—67.1875. Elektrolit 71.25—71.75. Best Selected 68—69.25. Strong —. Cin: per kasa 220.75—221. Tri mesece 217.75—218. Svinec: bližnji 22.0625. Tuji 21.6875. Cink: bližnji 24. Tuji 24.25. Aluminij: tuzemski 95 Inozemski 100. Antimon reg.: 59.5—60. Bela pločevina: 18.25. Živo srebro: 23.25—23.75. Nikel: tuzemski 175. Inozemski 175. Wolfram: 15.875. Platina: surova 17. Srebro: 26.9375—27. Zlato: 84.115.

Dunajska vremenska napoved. V Severnih Alpah izpremenljivo vreme, od časa do časa dež. V južni Alpah oblačno in deževno. Na gorah snežni viharji. Nekoliko mrzlejš, nestanovitno vreme.

Novosadska vremenska napoved. Zmerni severozapadni vetrovi. Oblačno. Deloma dež. Gosar vodi delegacijo

Kaj je novega

Koledar

Četrtek 11. oktobra: Aleksander Sauli, Nikazij, Firmin, Justina. — 285 dan v letu. — Po pravoslavnem koledarju 28. septembra, po židovskem 27. januarja 5689, po muslimanskem 25. aprila 1347.

Zgodovinski dnevi

11. oktobra: 1869. so slovenski poslanci v štajerskem deželni zboru vložili interpelacijo radi združitve slovenskih pokrajin. — 1807. je bil Jurij Japelj imenovan za tržaškega škofa. Isti dan ga je zadela kap in je umrl. — 1913. je deželni zbor kranjski sklenil, da se Spodnja Šiška pridruži Ljubljani. — 1896. se je v Ljubljani otvoril »Narodni dom«. — 1631. je padel pri Kappeln švicarski reformator Ulrich Zwingli. — 1884. se je otvorilo dunajsko vseučiliško poslopje. — 1849. je avstrijsko naučno ministrstvo izjavilo, da še ne bo ustanovilo slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Osebnosti

★ Smrtna kosa. Na Viru pri Domžalah je v torek popoldne umrl v starosti 84 let g. Jernej Hribar. Pokojni je bil ugleden kršćanski mož, do zadnjega delaven kot čebela in vedno zvest volivec naše stranke. Pokopali ga bodo danes dopoldne na pokopališču v Dobu.

★ Dr. Matej Justin, Vižmarje, ne ordinira od 12. do 28. oktobra.

Ostale vesti

★ Klub oblastnih poslancev SLS mariborske oblasti ima svojo klubovo sejo v nedeljo, dne 21. oktobra ob 10 v Zadrugi gospodarski banki v Mariboru. — Načelnik.

★ Tujsko prometna konferenca. 15. in 16. t. m. v Splitu konferenca vseh tujsko-prometnih central iz države. Udeležo se je tudi nemški potniški uradi. — Razpravljalo se bo o zimski sezoni. Zveza za tujski promet v Ljubljani pošlje svoje zastopnike.

★ Železniška uprava v Ljubljani in Belgradu nič ne reagira na pritožbe in prošnje glede nesmiselnega voznega reda na rogaški železnici. Kakor že sporočeno, je uveden nov vozni red, po katerem se mora popoldne čakati na Grobelnem sedem četrt ure proti Celju in Mariboru in eno uro iz teh krajev proti Rogatec, dočim je po prejšnjem zimskem voznem redu trajalo čakanje samo nekaj minut. Zaradi tega je nastalo veliko ogorčenje med ljudstvom in potujočim občinstvom, zato so bile prisiljene oblasti (okrajno glavarstvo, okrajni zastopi in drugi) za pomirjenje javnosti napraviti brzojavno, telefonično in pismeno ugovor s prošnjo za uvedbo starega voznega reda. — Vse to je ostalo do sedaj brez uspeha, niti nobenega odziva ni od železniške uprave. Ona nima nobenega pametnega razloga za zagovor svoje odredbe, zato menda rajše molči. Mogla bi trditi samo, da imajo potniki nekaj boljše zveze z brzovlakom na Dunaj. Takih

Vsak stori sebi veliko dobroto, ako mesto šampona uporablja

Gamma-milo

za izmivanje las. Dobiva se v vseh zadevnih trgovinah.

potnikov, razen v par poletnih mesecih, pa sploh ni. Na nje se že zato sploh ni ozirati, kajti rogaška železnica je vendar lokalna in mora torej služiti krajevnim potrebam, posebno dobri zvezi z osebnimi vlaki! Upoštevati je vendar treba ljudske koristi, ne pa morda kakega posameznega gospoda ali dunajskega trgovskega potnika. Pred temi ima vendar prednost na stotine domačega ljudstva vseh stanov in dijaštva vseh šol, ki toliko časa, denarja, zasluga izgublja na Grobelnem, se moči ali zmrzuje, jezi in zdičuje. Neodpustno je to, zato naj železniška uprava vendar popravi svojo napako.

★ Spomenica indijanskih glavarjev. Leta 1849. so indijanski poglavarji izročili predsedniku Unije spomenico v šestih kosih brezvega lubja. Slika poudarja edinstvo indijanskih plemen v željah in namenih (zveza srca in oči) in prosi za dovoljenje preselitve od Zgornjega jezera k Malim jezerom. Posnetek te spomenice je razstavljen na razstavi »Tiske« na Ljubljanskem velesejmu. Poleg te slike se nahaja slika nagrobnega spomenika indijanskega glavarja plemena Teipiway, ki je bil eden največjih borec za pravice indijanskih plemen. Iz slik se lepo vidi, s kakšno naravno logiko so primitivni narodi s pisavo v slikah izražali svoje misli in hotenja.

★ Sadjarska in vrtnarska podružnica na Dolu pri Hrastniku priredi v nedeljo, dne 14. t. m. v šoli sadno razstavo. Razstavile se bodo vse vrste sadja. Vsak sadjar, tudi nečlan podružnice, lahko razstavi svoje vrste. Otvoritev po prvi maši.

Zločin pri Bledu razjasnjen

Umrjena ženska je 22 letna kuharica Anica Vršnik. — Umril jo je njen zaročenec. — Grozne podrobnosti o umoru.

Vso Slovenijo, najbolj pa Gorenjsko in posebno okolico Bleda je vznemirila vest, da so v četrtek, dne 4. t. m. naleteli na poti k votlini pod Babjim zobom blizu Bleda na sledove groznega zločina. Tega dne sta dve pastarici v sredi gozda blizu omenjene sčize opazili grmado ožganega kamenja, pod njim pa izkopano jamo. Iz kamenja je molelo nekaj cunj ženske obleke, ves kup pa je zelo smrdel po osmojenem in guilem mesu. O tem so bili obveščeni blejski orožniki, ki so preiskali kamenje in našli pod njim mnogo ožganih ženskih kosti, katerih se je tu in tam še držal kos razpadlega mesa, nekaj cunj ter zapestnico iz alpaka zlata, kateri je manjkala ura. Spranja za uro je bila kvadratasta in je bila na njej pritrjena črka »A«. Vse je kazalo, da je bil tu izvršen nad neko žensko grozen zločin.

Morilec je moral izvabiti svojo žrtev v gozd, jo tam umoriti, nato jo je razsekao na kose in metal posamezne kose na že pripravljene ogenj. O grozni najdbi smo poročali že v nedeljo in izrazili tedaj domnevo, da bo le srečen slučaj prinesel kaj več luči v skrivnost tega zločina. Tako se je tudi zgodilo. Orožništvo na Bledu se je marljivo vrglo na delo in ugotovilo, da na Bledu in v okolici ne manjka roben domačinka. Že se je pojavila domneva, da je morala biti umorjena ženska kaka turistinja, ki se na Bledu sploh ni prigrasila in ki se je mudila le en dan na Bledu.

Ta domneva se je izkazala za nepravilna. Po natančnem povpraševanju, katera ženska na Bledu je nosila tako in tako obleko, katere ostanke so našli, in tako zapestnico, je blejsko orožništvo ugotovilo, da so bile najdene reči last 22 letne kuharice Anice Vršnikove,

★ Cenjeni inserenti naj dvignejo ponudbe pod šifro: Zastopstvo drv, Nizka cena, Zagovodja, Tehnik, Zanesljiva moč, Vlačilec žice, Pobožna služkinja, Krizantema, Rentabilnost, Deutschlehrer, Bouvard, Stalno, Šivilja za dežnike, Marljiva in poštena, Vodno žago kupim. Zanesljiva vzgojiteljica.

Po Gammi

zrasto na plešasti glavi ponovno lasje.

Gamma

odstranjuje perhaj in maščobo iz las.

ki je bila pred dvema mesecema v službi na Bledu pri nadučitelju g. Rusu. Anica Vršnikova je bila doma iz Trebnjega na Dolenjskem. Bila je mirno in skromno dekle. Vsem njenim svojem in prijateljem je bilo znano njeno ljubavno razmerje z nekim posestniškim sinom na Bledu. Dekle je bilo trdno prepričano, da se bo poročilo, zlasti, ker je bilo že v sedmem mesecu blagoslovljenosti, vendar pa je to skrivala, da si ni ušlo pozornosti njenega gospodarja. Pred približno dvema mesecema je Anica izstopila iz službe. Pravila je sicer, da odpotuje v Ameriko, gospodar pa je bil mnenja, da se pripravlja za porod. Od tedaj je dekle naenkrat izginilo. Anica Vršnik je postala žrtev onega, ki mu je v življenju morda največ zaupala in katerega je ljubila že več kot tri leta. Kako je bil zločin sam izvršen in na kak način, to bo mogoče izpovedati zločinec sam. Zločinec je slutil zadnje dni, da bo njegov, sicer z rafiniranostjo in skrajno zlobo izvršen zločin prišel na dan in je pobegnil v Bohinjsko dolino, odkoder je najbrže nameraval pobegniti preko meje. Včeraj so se orožniki z Bleda odpravili v Bohinj, da s po-

Gamma

ustavlja izpadanje las. O dosedanjem uspehu pričajo mnogoštevilna zdravniška potrdila kakor tudi mnoga zahvalna pisma. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

močjo bohinskega orožništva aretirajo zločinca, kar se jim je menda že posrečilo.

★ Nepoštena reševalka. Kakor smo že poročali, je preteklo nedeljo gorelo na več krajih na Gorenjskem. V Kranjski gori je gorela tudi hiša Terezije Omanove. Na pomoč so pritekli številni sosedje, med njimi tudi neka 18 letna dekle, ki je Omanovi izmaknila znesek 1050 lir in pobegnila. Na tatico so banke že opozorjene.

★ Kje je pogrešani brivec Rodič? Kakor smo že poročali, je meseca aprila naenkrat izginil iz Zagreba brivec Rudolf Rodič, doma iz Krškega. Rodič je imel v Zagrebu malo brivnico, s katero je toliko zaslužil, da je mogel skromno živeti s svojo družino. Toda kmalu se je udal pijači in pričel zapravljati več, kot je zaslužil. Prodajal je svojo brivnico, svoji ženi pa je dejal, da gre po opravkih v Krško. Od tam je pisal: »Ne morem več živeti tako naprej in sklenil sem, da skočim v Savo...« Rodiča so ljudje v Krškem res videli, da je plaval v Savi, vendar pa ni ugotovili. Pozneje so ga ljudje videli v Kranju in sporočili to njegovi ženi, še pozneje pa se je Rodič pojavil v Šibeniku in celo v Zagrebu se je nekoč pokazal. Uboga Rodičeva žena, ki se sedaj muči, da preživi svoja otroka, sedemletno Vido in petletnega Branka, stalno poizveduje za svojim možem. Za Rudolfom Rodičem je izdana policijska tirailica. Kdor bi o njem kaj vedel, naj sporoči to njegovi ženi v Zagreb, Filipovičeva ulica št. 6.

★ Silna nevihta v Hercegovini. V okolici Bune in Blagaja v Hercegovini je padala te dni debela toča, ki je povzročila ogromno škodo. Toča je bila tako debela, da je pobila vse šipe na oknih. Najbolj sta prizadeti osnovna šola in džamija (muslimanska cerkev) na Buni.

★ Požar v rudniku. V torek je nastal v premogokopu Lješanj-Dobrlin v Bosni velik požar, ki je uničil strojnico in železniško poslopje. Škoda znaša okrog 2 milijona dinarjev.

★ Velika železniška nesreča. Na postaji Drnje blizu Koprivnice na Hrvaškem se je v torek zjutraj pripetila velika železniška nesreča. Neka lokomotiva se je radi nepravilnega položaja kretne in radi goste megle, skozi katero strojevodja ni mogel videti, zaletela v šolski vlak. Pri trku je en vagon skočil s tira, pri vseh ostalih pa so se razbile vse šipe. Dva učenca sta dobila hujše, deset pa lažje poškodbe.

★ Krvav pretep med cigani. V vasi Ostrovcu pri Mostarju je večja ciganska tolpa povzročila kmetom mnogo škode in zato so ti sklenili, da se maščujejo. Kmetje pa niso hoteli sami napasti cigane, temveč so nagovorili v to drugo cigansko tolpo, ki je to tudi izvršila. Prišlo je do krvavega pretepa, v katerem

N. Ognjev.

Odlomki iz dnevnika Kostje Rjabcova

(Konec.)

17. januar. Danes se je naš upor proti Daltonu končno likvidiral. V šolo je prišel neki inštruktor, in sklican je bil občni zbor. Na dnevnem redu je bilo vprašanje o šolskem redu in o delu po Daltonovem učnem načrtu. Zborovanje je bilo sila dolgočasno. Skoro ves čas sem risal nek lepak. Dolga Zinaida je omenila, kako smo sežgali slamnatega moža, lorda Daltona. Po mojem mnenju je bilo vse to odveč. Kaj pa je treba vse skupaj trobežljati inštruktorju? Ta se je nasmehnil in izpregovoril:

»Vaša šola obstoji že dolgo, in ni vam treba klicati na pomoč tujih ljudi. In zdaj se ne morete več med seboj! Tega so krivi učitelji in učenci. Prav tako je, kakor da bi se zdaj spravi s kirurškim nožem nad telo vaše šole. V tem slučaju sem kirurški nož jaz. Na dejam se, da boste v bodoče shajali brez tega instrumenta. Vprašam vas, učenci, v čem se javljajo po vašem mnenju nedostatki Daltonovega učnega načrta, in kako bi se dali odstraniti?«

Vsula se je ploha tožba proti Daltonu; trdili so, da nedostaja v laboratorijskih učnih sredstev, da je čas prekratko odmerjen in še mnogo drugega. Nato sem vstal tudi jaz:

»Ne gre za laboratorije,« sem začel, »am-

pak zato, da nam je Dalton raznesel glave in da so nam pričele drhteti roke.«

Po teh besedah je nastal krah.

»Zakaj se smejite?«, sem jih vprašal. »Meni je šlo tako, da cele noči nisem zatislil očesa, ko sem bil še v dijaškem komiteju. Od Daltona sem gre z učenjem čedalje slabše. Preje so v naši skupini vsi izdelali. Danes pa marsikdo zaostaja.«

»Kdo pa,« je vprašala dolga Zinaida.

»Jaz,« sem ji odvrnil. Zopet splošen smeh.

»Tu ni nič smešnega,« sem rohnal razkačen. »Dalton mi lega na pleča kot težka vreča moke. Karkoli započnem, zmerom moram misliti na to, da ta in ona stvar še ni napravljena. Zdaj matematika, zdaj naravoslovje, zdaj zopet kak diagram, ki ga je treba narisati. Človek res ne ve, kdaj in kako se naj uči. Nič več ne pridemo do tega, da bi vzeli v roke kako čtivo, ali pa, da bi se šli drsat.«

»Jaz sem pa opazila,« me je prekinil strupeni jezik Jelnicitke, »da se ravno vi hodite v odmorih večkrat drsat.«

»Po vašem mnenju bi moral torej vedno čepeti med zidovjem!«

Zdaj me vpraša inštruktor: »Zakaj ne naštudirate pravočasno svojih predmetov?«

»Ne pridem ko donca. Vrh tega sem bil še v dijaškem komiteju.«

Inštruktor zopet izprašuje: »Kako je pa z drugimi, Zinaida Pavlovna? Mar tudi oni zaostajajo?«

»Ne, večina jih čisto normalno izdeluje.«

Lepo sem se torej blamiral in sedaj sem v škripih, Daltonov učni načrt ostane. Ostal bi prav tako, čeprav bi večina ne izdelala. Naša šola je še vedno taka, da zavisi vse od škrabov in da so učenci le nekaki tlačani, o katerih nam je razlagal Nikpetož. Svobodni so zgolj tedaj, ako so opravili svojo tlako. V ostalih šolah ni po mojem nič drugače. Kar pa človeka najbolj razjari, je to, da z našo skupino še vedno ravna kot z otroki.

Za slovo je govorila še Zinaida Pavlovna. »Sedaj smo spravili zopet šolsko življenje na pravi tir. Mi se bomo učili, učili in učili. Kaj mi veste povedati, kdo je to govoril?«

Vpitje vseh: »Ljenu, Ljenu!«

29. julija. Inšpektor je pozval k sebi peščico učencev, in jih spraševal o njih odnosu do škrabov. Škrabi so vse te dni strahovito razburjeni. Prišel je Nikpetož in me začel izpraševati. Nič pametnega mu nisem mogel povedati, zakaj moja glava je polna drugih stvari.

»Strašno je, da tako začenja,« meni Nikpetož. Razen njega je bila tu tudi Jelnicitka, sila blede, in Serjoška Blinov, s povešenimi očmi.

»Povejte nam tovariš Rjabcov,« je začel inšpektor, »kakšno je razmerje šolske predstojnice do učencev? Kaj vam je znano o tem?«

»To vam razjasnim v šolskem svetu, tovariš,« sem mu odvrnil.

»Pooblaščen sem, da vas o tem izprašam.«

»V tem slučaju predložite, prosim, pooblastilo šolskemu svetu,« sem rekel in odšel.

31. julija. Danes je bil odločilni dan. Že davi sem se sporazumel s tovariši. Ob štirih je bilo napovedano splošno zborovanje naše šole, skupno s šolskim svetom in revizijsko komisijo.

»Torej tovariši,« je začel inšpektor, »revizijska komisija je prišla do zaključka, da nekateri učitelji niso dosledni svoji nalogi.«

Dal sem znamenje.

»Doli! Laž! Neumnost!« so se oglasili tovariši.

»Dovolite prosim, Serjoška Blinov,« sem začel. Kaj si ti prenočeval z nami v Solnečnem, kakor postavim. Jelena Nikitišna, in se zavzel za nas, ko so nas kmetje strahovali z vilami? In si se odrekel svojem dopustu, kakor Zinaida Pavlovna, samo da bi mogel z nami prebiti poletje? Ali si se žrtvoval kakor ona za vzgojo Aljoške, ko mu je umrl oče? In si nam razjasnil kakor Nikolaj Petrovič vsa ona vprašanja, ki so nam rojila po glavi, tako, da je bila nevarnost, da nam je raznese? In navzlic temu meni, da si boli doraseli svoji nalogi, kakor Zinaida Pavlovna svoji?«

In že je planila Jelnicitka k meni. Rad bi se kam potulnil, a že me je prehitela z besedami:

»Spremenila sem o vas svoje mnenje, Rjabcov!«

Za Vaše otroke Din 57- VOIKA Krekov trg

je bilo deset ciganov lažje in hujše ranjenih. Posredovali so orožniki, ki so krivce aretirali.

★ Flobertovka je lahko nevarna. V Vin-kovcih se je pred včerajšnjim 11 letni sin ne-kega tamkajšnjega uglednega meščana igral s flobertovko nemškega sistema. Neka gospo-đična je šla na dvorišče, da pogleda, kaj de-ček dela, toda ta jo je nehote ustrelil v tre- buh in hudo ranil, tako da bo težko okrevala.

★ Svaka ustreli radi pijančevanja. V ob- šini Temerin v Vojvodini se je pred dnevi dogodila krvava družinska žaloigra. Ugledni temerinski posestnik Mihael Zseli je s štiri- mi revolverjskimi strelji ubil svojega 53 letne- ga svaka trgovca Ivana Pastorja. Pastor se je pred 27 leti oženil z Zselijevo sestro. Zakon je bil sprva srečen, pozneje pa se je Pastor udal pijači in prišel hoditi za drugimi žen- skami. Kmalu je zapravljal vse svoje premo- ženje. S svojo ženo in otroci je skrajno grdo postopal, tako da mu je žena pobegnila k star- šem. Pred dnevi se je Pastor napotil k ženi, da bi jo pregovoril, naj se vrne k njemu. Srečal je spoloma svojega svaka, s katerim sta v neki gostilni izpila dva litra vina, nakar je Pastor odšel k svoji ženi, Zseli, ki se je bal škandala, pa za njim. V veži ženinih staršev, kamor je Pastor stopil, je oddal Zseli štiri strele, ki so Pastorja takoj usmrtili. Mihael Zseli je bil aretiran.

Premog, drva, kokos, kovaški premog in oglje — „ILIRIJA“
Vilharjeva cesta (za Glavnim kol.), Kralja Petra trg 8,
Miklošičeva cesta 4 — Telefon števil 2820

★ »Naše gobe.« Navodilo za spoznanje užitnih in strupenih gob; s 75 barvanimi ta- belami. Sestavljen Ante Beg. Cena vezanemu izvodu 50 Din. Založila Jugoslovska knji- garna v Ljubljani. Knjiga obsega pregleden in jasen opis gobnih vrst, ki bo kot praktično navodilo za spoznavanje užitnih, opasnih in strupenih gob vsakomur dobro služilo. Dalje obsega tudi važno navodilo za razlikovanje užitnih gob od strupenih, ter splošna pravila za nabiranje, pripravljanje in uporabo gob. Nobena naša gospodinja in kuharica naj ne bo brez te važne knjige.

★ Pri revmatizmu v glavi, kolkih in hrbtu, bolnih žvečih, bolečinah v boku, in križu se z velikim uspehom rabi naravna »Franz-Josef« grenčica za dnevno izčiščenje prebavnega kanala. Vseučiliške klinike po- trjujejo, da je »Franz-Josef« voda po- sebno v srednji in starejši dobi izborna čistilo za želodec in čreva. Dobiva se v vseh lekar- nah, drogerijah in speerij. trgovinah.

★ Včerajšnji mali oglaš. krojena učilišča, Ljubljana popravljamo v toliko, da je nov tečaj krojenja začetkom novem- bra.

Moje gospodinje

ako želite imeti v svojem stanovanju pozimi prijetno toploto in prihraniti mnogo kuriva, tedaj kupite na celem svetu pri- znano Zephir- peč, ki z 10 kg drv greje eno sobo skozi 24 ur. večje vrste peči grejejo tudi 3—4 sobe enako.

Brezplačni opis na zahtevo.

Zephir-tovarna peči, Subotica.

Samoprodaja za Ljubljano Breznik & Fritsch.

Varujemo se slabih ponarejanj.

29. avgusta, Slednjič sem se odločil in se obrnil naravnost na Nikpetoča. »Nikolaj Petrovič,« sem začel, »kadar trčita skupaj zasebna in obča stvar, kaj ima prednost?«

»Obča stvar.«

»Res je. Zato ne morem biti pri stranki, ki je na vaši strani. Čeprav mi je sila težko, moram prestopiti v drugo stranko.«

»Čemu vse te stranke?« izprašuje Nik- petoč. Zdelo se mi je, ko da mu povzroča govorjenje veliko težavo. »Vem, da nisem imel prav. Zapustil bom šolo. Nekaj časa sem predpostavljal zasebno stran obči stvari.«

Kmalu, da bi me obhile solze. S tem je končal najin razgovor.

30. avgusta, Jaz in Silva sva zdaj komso- molca. Potrdila so naju vse instance. Dobila sva nalog organizirati v šoli pionirsko pred- stražo. To je prvi nalog, ki ga nama stavi stranka.

Danes smo zaznali, da zapusti Nikpetoč šolo. Obiskal ga bom v njegovem stanovanju.

1. septembra, Iz predstraže so me izvolili v šolski svet. Pionirji me imajo radi. Ne vem zakaj, manjši dečki me imajo vedno radi.

Zivela naša predstraža!

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nočno službo imata Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

○ Umrli je včeraj jutraj dobroznani urar in hišni posestnik g. Luka Vilhar, star 66 let. Pokojni je bil tih in skromen mož ter priden in soliden obrtnik. Stal je vedno zve- sto v vrstah naše stranke. Pogreb bo danes ob štirih popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 35 na pokopališče k Sv. Križu.

○ Društvo rokodelskih mojstrov in Dru- štvo rokodelskih pomočnikov vabita svoje člane, da se udeležijo pogreba blagopokojnega urarskega mojstra Luke Vilharja. Pogreb bo danes ob 4 popoldne od hiše žalosti, Sv. Petra nasip, št. 35, na pokopališče k Sv. Križu.

○ Stoletnici pisatelja Leva Tolstega bo veljal prvi prosvetni večer v tej sezoni, kateri bo v beli dvorani Uniona, jutri v petek ob 8 zvečer. Spored obsega sledeče točke: 1. Solo- spev poje g. Kunova, sestra svetovno znane pevke Lipkovske. 2. eLv Tolstoj, predava vse- učiliški profesor dr. Grivec. Ob koncu pred-avanja se pokaže več skriptičnih slik iz življe- nja pisateljevega. 3. Recitacija iz romana: Ana Karenina, recitira ga. Nablocka, članica gledališča. 4. Solospjev ge. Kunove. Vstopnina za sečeže 3 Din, stojišča 2 Din, za vojake 1 Din.

○ ProstoVOLjno gasilno in reševalno dru- štvo v Ljubljani je naročilo najmodernejšo motorno brizgalno, ki bo stala okrog 240.000 dinarjev. Upoštevaajo važnost gasilnega oro- dja je ljubljanski občinski svet naklonil dru- štvo v to svrhu primerno podporo. Društvo samo, ki razen vsakoletne malenkostne pod- pore iz gasilskega sklada, nima nobenih do- hodkov, ne razpolaga z nobenimi denarnimi sredstvi. Da krije stroške za motorno brizgal- no, bo vsled tega prisiljeno uvesti nabiralno akcijo. Občinstvo naprošamo že danes, da to akcijo podpre, kajti nujno potrebno je, da tudi Ljubljana dobi moderno gasilno orodje. Nabiralno akcijo prične društvo v nedeljo dne 14. t. m. in sicer s tem, da priredi popoldne ob 16. uri v vseh prostorih hotela Lloyd na Sv. Petra cesti vinsko trgatve. Ljubljansko občinstvo vabimo, da poseti to prireditve in na ta način podpre delo za nesebično in vzvi- šeno gasilsko idejo.

○ Način izražanja misli, vtisov in notra- njega doživljanja so poznali tudi stari narodi ter so v tem uporabljali različni takrat jim znani material. v katerega so rezali oziroma vbadali črke in podobe. Nešteti spomeniki iz dobe Feničanov, Egipčanov in Hebrejcev iz dobe grške in rimske dobe nam pričajo, kako visoko je bila razvita takratna kultura. Tudi staro-indijanska kultura Majov. o kateri je naš list že večkrat obširno razpravljal, je imela svojevrstno pisavo. Bili so to ne vr-vice nanizani vozli. Koledarje so imeli kle- sane v kamnu. Oboje lahko vidiš, če se po- trudiš na Ljubljanski velesesem in obiščeš silno zanimivo in skrbno prirejeno razstavo »Tisk«.

○ Šolski odbor obrtno-nadaljevalne šole v Ljubljani. Včeraj je bilo pomotoma jav- ljeno, da je bil v šolski odbor obrtno-nadaje- valne šole v Ljubljani kot zastopnik oblastne- ga odbora imenovan g. Ivan Bahovec, trgovec v Ljubljani; v resnici je pa bil imenovan g. Josip Bahovec, trgovec istotam.

○ Večer ruskega pisatelja Jevgenija Čir- kova. V soboto, dne 13. t. m. priredi Ruska Ma- tica v prostorih officerskega doma (vojšeni- ca Mišica na Taboru) večer, na katerem bo znani ruski pisatelj Jevgenij Čirkov bral odlomke iz svojih spisov. Začetek ob 20. Vstop prost. Va- bljeni so vsi prijatelji ruske literature.

○ Gospodinska šola »Mladika«. Večerni go- spodinjski tečaj v Mladiki se prične v ponedeljek 15. t. m. ob 17. Vpisovanje se vrši v petek in so- boto, 12. in 13. t. m. od 14—16 v poslopiju Mladike. Prednost imajo soproge mestnih uradnikov, mest- ne uradnice in mestne delavke.

○ Edvard Kristan umrl. Včeraj smo poro- čali o poizkušenem samomoru 41 letnega K., ki so ga našli zastrupljenega v terek jutraj pod grajskim stolpom. Zastrupljenca — Edvarda Kri- stana — so prepeljali v bolnico, kjer so mu iz- praznili želodec, vendar pa to ni dosti pomagalo, kajti ponoči je že umrl. Kristan je bil zadnje čase zelo melanholično razpoložen in je pogosto pravil, da se bo nekaj z njim zgodilo. Samomor je najbrže že dal časa pripravljati, kajti odgovodal je pred tedni tudi službo po »Občinskih«. — Drugi samo- morilni kandidat Dunajčan Leopold Fodor še živi in bo najbrže okrevati.

○ Če Bosanci kvartajo. »Ajne« je pri nas prepovedana kvartaška igra, to se pravi, da jo razni kvartirpirči se raje igrajo in velja pri njih načelo: »Ajne« se sme igrati, samo stražnik te ne sme pri njem dobiti. Nekaterim bosanskim de- lavcem je bila ta igra sila všeč. Metali so podobice tako dolgo, da je ubogi Jovo izgubil ves svoj de- nar, čeprav je že kakšne šestkrat dobil »fajerc«. Ko ni imel več denarja, je prišel staviti za uro in ve- rižico. Izgubil je še to. Nato je stavil še za suknjo, za jopič, srnjak in hlače. Izgubil je vse. Končno se mu je zdelo preneumno, da bi se v gostilni alekel in odšel nag in gol domov, zato je prosil stražnika za posredovanje. Ta pa je dvema Bosancema kar napovedal aretacijo. Ves prigoljufani denar bosta morala vrniti Jovu in še zaprta bosta.

○ Dve kolesarski tatvini. Brzjavnemu moj- stru Francu Podgoršku iz Guncelj pri St. Vidu je neko v terek popoldne odpeljal v Tavčarjevi ulici 1200 Din vredno kolo znamke »Kint«. — Drugo kolo je bilo ukradenko dr. Viktorju Staculu v to- rek zvečer iz veže štev. 2 na Gosposvetki cesti. Kolo je bilo znamke »Waffenrad« in vredno 1200 Din. Dr. Stacul je kolo zaklenil in ga je moral tat torej nesti.

○ Kolesarica povzila dečka. Gospa Marija Batista v Zgornji Šiški je prijavila policiji, da je neka neznana kolesarica v terek povzila na glav-

ni cesti v Zgornji Šiški njenega 9 letnega sinčka Franca. Otrok je dobil hude poškodbe na obeh nogah in še obleko si je raztrgal. Kolesarica pa se je, ne meneč se za svojo žrtev, odpeljala dalje.

○ Tatvina barve. Mehanik Vinko Trampus v Rožni dolini je prijavil, da mu je neznan tat po- bral iz omare v njegovem stanovanju tekom dveh mesecev večjo množino pleskarske barve v vred- nosti 700 Din.

○ Ukraden površnik. Matiji Andlovicu je neko ukradel pri trgatvi v Rozmanovi gostilni površnik in klobuk v skupni vrednosti 850 Din. Površnik je bil temnosiv s progasto podlogo.

○ Tatvine na vseh koncih in krajih. Nekaj dni smo imeli v Ljubljani mir pred raznimi tatovi in ni bila izvršena nobena večja tatvina. Zadnje dni pa so se tatvine pojavile v izredno velikem številu kot da bi tatovi hoteli popraviti, kar so poprej zamudili. Magistratnemu uradniku Francu Mežku je na veselici pri Česnovaru neko odne- sel siv površnik, v katerem so bile še glave roka- vice, očala in ključ. Mežek je oškodovan za okrog 1500 Din. — Mesarske stojnice na trgu še vedno nimajo pravega miru pred vlomilci. V stojnici me- sarska Franca Krašovec je bilo pred dnevi vlo- mljeno in odnešeno okrog 8 kg suhega mesa in en jopič v vrednosti okrog 250 Din. — Da je kdo komu ukradel kar cel »štrozak« še ni bilo slišati. In vendar se je to pripetilo g. Karlu V. v Vod- matu, ki mu je neznan tat ukradel iz postelje per- nico, vredno 400 Din. — Tudi žeparjem gre pose- prav dobro, najbolj na trgu. Dvema gospodinjama sta bili ukradeni listneci z vsebino 268 Din in 50 Din. — Prijavljenih je še več manjših tatvin pe- rutnine. Da tatovi prav nič ne izbijo, pričata tatvina medenih kljuk in tatvina starih hlač, ki se je pripetila nekemu delavcu.

○ Ljubljanci so hudi ljudje. Najbolj pa sedaj, v času novega vina in trgatve po gostilnah. Zdi se, da tudi v Ljubljani ne more biti početne veselice, da ne bi tekla kri. 23 letnega knjigoveza Al. Starina so na trgatvi v restavraciji »Lloyd« tako hudo pretepli in poškodovali, da je moral iskati policijske zaščite. Neznani možki mu je z nožem prizadejali obutno rano na desni roki. — Nekega srboritega slugo je zelo omamil dalmati- nec, ki ga tožijo tam nekje blizu starinarjev. Na- padel je trgovskega pomočnika Leona Medveščka in ga kruto pretepel. Medvešček je zelo krvavel in je dobil hude poškodbe.

Jesenske obleke Schwab najbolj ugodno Maribor

○ Prevzvišeni škof dr. Ivan Tomažič je imenovan za generalnega vikarja lavantinske škofije. Prevzvišenemu škofu, ki je prvi gene- ralni vikar lavantinske škofije, odkar je ško- fijski sedež v Mariboru, ob tem visokem ime- novanju naše najskrenejše čestitke.

○ Oblastni proračun. Na zadnji seji je razpravljala oblastni odbor o oblastnem pro- računu za prihodnje proračunsko leto. Pro- račun se predloži oblastni skupščini, ki bo sklicana k jesenskemu zasedanju v prvi polo- vici meseca novembra.

○ Bojkot. Sušlja se po Mariboru, da so nekateri dobro znani tukajšnji krogi bojkoti- rali nedeljsko akademijo, ki jo je priredilo Združenje rezervnih častnikov in bojnikov v unionski dvorani. Naravnost trdovratno pa se vzdržuje govorica, da so bojkotirali ome- njeno prireditev tisti krogi, ki so si še pred leti prisvajali patent na patriotizem in nacio- nalne zasluge. Ali sta morda tem krogom pojma biti na vladi in pa biti patriot iden- tična...?

○ 110 vozovnic je prejela tukajšnja Or- juna za udeležence proslave prebitja solunske fronte v Belgradu. Pa se kuja včerajšnje »Jutro« radi teh brezplačnih vozovnic, ki da so si jih ti šmentani klerikalci »med seboj delili.« Ali pa je morda nastalo v Jutrovi de- želi zaprepačenje, ker se je geslo o bojkotu pri prvi priliki tako sijajno ponesrečilo? Naj- brže bo to.

○ Zdravnica dr. Klara Kukovec ordinira od 9.—11. in 14.—16. od 1. oktobra v Krekovi ulici 18, Maribor.

○ Kat. akad. starešinstvo v Mariboru je imelo v terek zvečer ob krasni udeležbi članstva svoj redni občni zbor. Po poročilih odbornikov se je izvolil nov odbor, ki je sestavljen sledeče: pred- sednik dr. Alojzij Juvan, podpredsednik dr. Franc Sušnik, tajnik in blaginjak profesor Franc Rojček. Revizorja: oblastni odbornik Marko Kranjc in mag. svetnik Jože Barle. Nato je občni zbor s toplim aplavzom izvolil za klubovega častnega predse- dnika starost slov. kat. akad. starešinstva g. mi- nistra n. r. dr. Franca Jankoviča. Ob zaključku so se obravnavale nekatere važne notranje društve- ne zadeve.

○ Zavod šolskih sester se najtopleje zahva- ljuje vsem, ki so spremljali našo preblogo, ne- poznano m. vikarico Mr. Stanislavo Voh na njeni zadnji poti in ji s tem izkazali svoje spoštovanje, zavodu pa, ki je s smrtjo velike pokojnice utrpel težko izgubo, pokazali svojo posebno naklonjenost. Vsem in vsakemu posebej bodi Gospod plačniki!

○ Muzejsko društvo v Mariboru ima v ne- deljo dne 14. oktobra ob 10. uri dopoldne v čital- nici Studijske knjižnice svoj občni zbor. Na dnev- nem redu je odborovo poročilo, imenovanje čast- nim članom in slučajnosti.

Javna zahvala! Združenje vojnih invalidov v Mariboru se zahvaljuje tem potom cenj. občin- stvu za mnogoštevilno udeležbo ob priliki inva- lidske tombole dne 7. okt. 1928, kakor vsem do- brotnikom, ki so prispevali z darili v denarju in blagu za dobitke in tako pripomogli k dobremu uspehu naše prireditve s prošnjo, da bi tudi v bodoče pri enakih socialnih prireditvah naklonili svojo pomoč.

○ Na predvečer oame obletnice koroškega plebiscita. Pred spomenikom majske deklaracije je ob priliki zažiganja žare zbralo mnogoštevilno občinstvo, v prežetju meri dijaštvo. Spregovorila sta predsednik Jugoslovske matice g. ravnatelj Detela in pa predsednik tukajšnjega kluba koroš- kih Slovencev g. Hochmüller. Dijaki so potem odpele nekaj narodnih pesmi ter krenili nato pre- pevajajo skozi Mestni park proti Majstrovi ulici, kjer so se mirno in disciplinirano razšli.

○ Nove zvonove za župnijsko cerkev v Se- lnici ob Dravi je vtila tamkajšnja zvonolivarna

Naročnino
male oglase in inserate
za naš dnevnik
SLOVENEČ
sprejema vsak dan
od 8.—12. in 2.—6.
Inseratni oddelek „Slovenca“
v svojem paviljonu poleg
Uniona na Miklošičevi cesti
v Ljubljani
Telefon 30-30

»Zvonoglas«. Dviganje zvonov v zvonik ob priliki velike nedeljske ljudske in cerkvene slovesnosti se je izvršilo brezhibno ter brez incidenta.

○ Gibanje nalezljivih bolezni. V maribor- skem mestnem okolišu je zbolelo v času od 1. do 7. oktobra 1928 na nalezljivih boleznih 6 oseb in sicer ena na tifusu, ena na ošpicah, ena na davici in dve na senu.

○ Nekaj statistike iz manjšinskega šolstva. Nemških otrok se je letos prijavilo v poedinih manjšinskih razredih na II. deški in IV. dekliški osnovni šoli vsega skupaj 115. In sicer na II. deški 14 v prvem, 13 v drugem, 17 v tretjem in 12 v četrtem š. l.; na IV. dekliški pa: 13 v prvem, 15 v drugem, 10 v tretjem in 12 v četrtem š. l.

○ Takoj dobijo delo pri tukajšnji Borzi dela: brusar, prekaževalec in več čevljarjev.

○ Gramofon je sunil v tukajšnji parkovi ka- varni še ne ugotovljen storilec. Tatvine je osum- ljen neki Franc Z., ki pa odločno taj, da bi bil on ukradel gramofon.

○ 800 Din — čigavi so? Na mariborskem sejmišču je našel predvčeršnjem živinski trgo- vec Franc Zumer osem bankovcev po 100 Din. Kdor jih je izgubil, naj se malo pomuja.

Celje

○ Prvo gostovanje mariborske drame v Cel- lju, se vrši v terek, 16. oktobra. Vprizori se efektna moderna komedija Ludviga Fulde »Ognjenik«, v terek 23. oktobra pa Zola-jeva »Tereza Raquin«.

○ Zbor delegatov SLS za celjsko-vranski okraj. Danes ob 9 dopoldne se vrši v telovadnici Orlovskega doma v Celju zbor delegatov SLS za celjsko-vranski okraj. O splošnem političnem polo- žaju poroča narodni poslanec g. dr. Hohnjec, o delovanju mariborske oblastne skupščine pa oblast- ni poslanec g. Miloš Levstik.

○ Ponesrečena kolesarska tatvina. V terek zvečer okrog 7 je ustavil stražnik med Glavnim trgom in Kr. Petra cesto neznanega kolesarja, ker ni imel na kolesu luči. Koj pa je prišel k stražni- ku še oskrbnik Janko K. in povedal, da je kolo nje- govo in mu ga je neznan kolesar, ki se je izkazal za brezposelnega pekoveškega pomočnika Miho P. iz Smarja, enostavno ukradel. Janko, da je stopil v Dečkovo trgovino ter prislonil kolo zunaj ob zid, ko pa se je vrnil, ni bilo kolesa več. Miha je pri- znal, da kolo ni njegovo in da se je vse tako zgo- dilo, kot je povedal Janko. Romal je kajpak? zapor.

○ Glasbena Matica v Celju. Sprejeli gojen- cev za solopetje še ni zaključen. Za ja predmet, ki ga bo predvidoma poučevala operna in koncertna pevka gđ. Zora Ropas, bivša solistinja ljubljans- kega opernega gledališča, se prijavje še vedno spre- jemajo v pisarni Glasbene Matice na Slomškovem trgu 10-1.

2000 dinarjev za stih dveh vrst.

Znana parfumerija „Elida“ je v me- sečniku „Domači prijatelj“ razpisala goreno nagrado, ki jo tudi raz- vidni posojil za udeležbo na natečaju.

Dopisi

Novo mesto

Francoski krožek otvori s 15. oktobrom le- tošnje tečaje za francoski jezik: začetniški, nade- ljevalni in konverzacijski tečaj, vsak po 2 uri na teden. Prijave in podrobne informacije v lekarni Andrianič. — Prvi sestanek v svrhu določitve dni, ur in vseh drugih podrobnosti v nedeljo, dne 14. t. m. ob 10 dopoldne v I. nadstropju osnovne šole, soba najvišjega deškega razreda.

Št. Jernej na Dolenjskem

Vodovod na Javorovici je dograjen. Tem po- tom se še enkrat zahvalimo higienskemu zavodu in oblastnemu odboru za vsestranske naklonjenost in pomoč.

Gospodinska šola S. 1. novembra se nasta- nijo v Št. Jerneju šolske sestre iz Smihela v hiši, kjer je bila dosedaj orožniška postaja. Otvorile bodo gospodinsko šolo, ki bo trajala 5 mesecev. Refektantinke se lahko že sedaj javijo predsto- jništvu samostana v Smihelu.

Iz občinskega sveta. V nedeljo 7. oktobra je bil izvoljen pri občinski seji za prvega svetovaleca g. Martin Kocjan iz Mihovice. Od samostojneje je bil predlagan bivši župan in kandidat za državne volitve Pire, ki je propadel. Dobil je samo 11 glasov.

Kat. prosv. društvo iz Cerkelj je preteklo ne- deljo vprizorilo pri nas igro »Lovski tate. Mi smo bili zadovoljni, ker je bila dobro naštudirana. — Udeležba pa je bila slaba.

Lepo hišice je zgradil g. Gliha ob cesti na Vrhu.

Ptuj

○ Glasbena matica. Pevski zbor tuk. Glas- bene matice je že začel z rednimi vajami. Vaje se vršijo po sledečem redu: V sredo od 18—19 žen- ski zbor, od 20—21 moški zbor; v ponedeljek od 18—19 mešan zbor (skupna vaja) — One pevce in pevke, ki pomotoma niso dobili povabila, pro- simo, da se priglasijo zboru. Pevce sprejema zbor še cel mesec oktober, potem pa šele po prihod- njem koncertu. Zbor vodi ravnatelj zavoda g. Ka- rol Pahor.

○ Muzejsko društvo v Ptujtu proslavi v času od 3. do 5. novembra t. l. otvoritev mestnega Fer- kovega muzeja v novih prostorih nekdanjega do- minikanskega samostana in združeno s tem svojo 35 letnico. Spored: V soboto, 3. novembra: Po- poldne prihod in sprejem gostov, nakazilo pre- nočišč. — V nedeljo, 4. novembra: Ob 10 slavnost- na seja v muzeju v nekdanjem refektoriju, nato

Največja izbira

črni zimskih sukenj in raglanov po priznani nizkih cenah je gotovo samo pri trvdki
FRAN LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ulica

ogledovanje zbirke; ob 13 skupni obed; ob 15 ogled gradu, tamkaj v viteški dvorani predavanja o mestni zgodovini, nato pogostitev po gospodu graščaku; ob 18 orgelski koncert v minoritski cerkvi; ob 20 slavnostni komerz v Društvenem domu. — V ponedeljek, 5. novembra: Ob 10 Strokovna seja arheologov, zgodovinarjev in muzejskih uradnikov v muzejskem refektoriju; popoldne izleti v mestno okolico.

Slovenska Krajina

Kdaj pride do regulacije Mure? Leto za leto se povdarja, da je skrajni čas, da se tudi Mura regulira. Dolgo je bil naš glas glas vpijočega v puščavi. Z vstopom naše stranke v vlado in zlasti se z osamosvojitvijo naših oblastnih skupščin je takoj šlo na boljše. Lani se je na Muri precej delalo, a še veliko premalo. Tukaj ne zadostujejo stotisoči, ampak milijoni, če se namreč hoče Mura regulirati od Gornje Radgone dol do meje naše države. Ze dosedaj je naredila Mura naravnost ogromno škodo. Leto za leto spodbujajo lepe travnike in gozdove in jih uničuje. Več občin ob Muri je v nevarnosti, da pride reka do hiš. Ob poplavih — tudi manjših — se to že dogaja. Zato se tem potom obračamo do vseh naših poslancev, tako narodnih kakor oblastnih, da ne pozabijo ob sestavljanju proračunov na Slovensko Krajino in to zlasti na prepotrebno regulacijo Mure. S tem bo pomagano tudi našim brezposelnim delavcem.

Vse kupevalce lepe živine opozarjamo na sejem v Murski Soboti, ki bo na »Trezino« Na ta sejem vedno prinesejo mnogo živine in so običajno velike kupčije.

Iz vojaške službe

Napredovali so v čin pehoti polkovnika podpolkovnik Josip Blažević; v čin majorja pehotni kapetan I. razr. Josip Isovič; konj. kapetan I. razr. Srečko Krušnjak; zračni kap. I. razr. dr. Milorad Feliks. — V pehoti: v čin kapetana I. razr. kapetan I. razr.: Vinko Kozjak, Vekoslav Kovačević, Simeon Plavljanič, Zvonimir Behajm, Ivan Klisanič, Josip Rukavina, Silvester Kleč, Angelo Schwab, Slavko Krvarič, Ilija Lončarič, Josip Kopačin, Josip Bah, Franjo Zaherl, Dragotin Zurek, Luka Šarič, Zvonimir Zupančič, Franjo Nikolič, Miloš Rohac, Kajetan Bedini, Dragotin Stencel, Anton Šproč; v čin kapetana II. razr. poročniki Drago Šturm, Dragotin Čiček, Mirko Černe, Aleksander Kostič, Pankracij Pangeršič in Bogdan Marjanovič; v čin poročnika podporočniki: Rajko Plavšič, Ermin Rataj, Zdravko Seručar, Jaroslav Zak, Ivan Maričič, Ivan Knežević, Karol Dolinšek, Josip Pleškos, Friderik Leman, Ivan Brusil, Peter Vajević, Zvonimir Knežević, Borislav Kovačević, Rudolf Pirš, Anton Hajm, Anton Novak, Juro Sič, Milan Honjicki, Ivan Filipovič, Bruno Kersnič, Ivan Šimen, Krol Zavec, Vladimir Prosenovič, Branko Novakovič, Anton Černe, Pavel Nešič, Andrej Manojlovič, Franjo Biočič, Dinko Pivalic, Srejan Rajman, Božidar Babunski, Dragotin Laurič, Zdenko Pilič, Stanko Leben, Josip Bervaldi, Ljubomir Vojteh, Božidar Stefanovič, Mirko Božič, Pavel Slad in Teofil Sprajc. — V topništvu: v čin kapetana I. razr. kapetani II. razr. Pavel Zobeč, Branko Tominec in Josip Lončarič; v čin poročnika podporočniki Ivo Vidmar, Ivan Babič, Slavko Bjelajec, Anton Lukman, Miloš Dimič, Bogdan Lukič, Anton Cerar, Martin Stude, Ludovik Kos, Ivan Brajdič, Boško Petričević, Stanislav Je-

Novi zakon o državljanstvu

Tekst zakona, kakor ga je sprejela Nar. skupščina 4. avgusta 1928, s strokovno-pravno razlago iz peresa dr. Josipa Vesela izdala je
Uprava »Vešernje Pošte« — Sarajevo
Cena Din 10.—; 10 komadov Din 75.—
Pošilja se po povzetju ali proti predplačilu.

Naznanila

Ljubljansko gledališče

Vse predstave se vrše v dramskem gledališču.

Cetrtek, 11. oktobra: KUKUL Red C.

Petek, 12. oktobra: Zaprto.

Mariborsko gledališče

Cetrtek, 11. oktobra ob 20: »MOJ OCE JE IMEL PRAV« ab. A. Kuponi

Petek, 12. oktobra: Zaprto.

Premijera »Gejše« na mariborskem odru bo v soboto, 13. oktobra. Krasna klasična opereta iz slikovitega japonskega miljeja, divna glasba, ki je pomagala te opereti, da se je kaj hitro zmagoslavo razširila po vsem svetu in pa zelo veselo in zabavno dejanje — vse to bo tudi v Mariboru prav gotovo povzročilo, da se bo ta lepa opereta še in še ponavljala. Naslovno vlogo Gejše Mimoso poje gđ. Udovčeva, glavno moško vlogo Fairaxa pa gosp. Skrbinek, ki je pel to vlogo z velikim uspehom in ponovno v Splitu in v drugih mestih. Druge večje vloge igrajo gđ. Savinova, Kraljeva, Starčeva ter gg. Harastovič, Rasberger, I. dr., režira g. Harastovič, dirigira pa g. Herzog.

Dramska predstava ob znižanih cenah. V soboto, dne 13. t. m. se igra v dramskem gledališču Maeterlinckova drama »Stilmondski župan« za izven abonma po znižanih cenah. Drama je pretresljiva slika vojnih grozot in je pri dosedanjih vpriporitvah dosegla zelo lep uspeh.

Prireditve in društvene vesti

Lroslava 20 letnice prosvetnega društva na Homeu se vrši 14. oktobra ob 3 popoldne. Pridite!

Orel

Vsem orlovskim edincem. Tekmovalni red in vaje za 1. 1929 (za praški tabor in tekme JOZ) je izšel. Naroča se pri Jugoslovanski orlovski zvezi v Ljubljani. En izvod stane 8 Din, če se knjižica takoj naroči, pozneje pa znatno več.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za moške bodo v Domu duhovnih vaj od 31. oktobra do 4. novembra. Te duhovne vaje bodo posebno za take moške, ki so že večkrat delali duhovne vaje. — Tečaj se začne zvečer dne 31. oktobra in konča jutrija 4. novembra. Udeleženci naj bodo v Domu do 6 zvečer dne 31. oktobra. Za udeležbo naj se pravočasno oglase. — Oskrbnina za ves čas 120 Din. — Naslov: Vodstvo Doma duhovnih vaj, Ljubljana, Zrinjskega 9.

lačin, Božidar Okorn, Ljuba Segedin, Franjo Tušar, Srečko Rop, Svetislav Vohosek, Stjepan Pegel, Danilo Mavrovič, Andrej Slapar, Pavel Novakovič, Vlado Zorko, Josip Lang, Bela Galantaj in Peter Korda. — V konjenici: v čin kapetana I. razr. kapetan II. razr. Zvonimir Bahorič; v čin poročnika podporočniki Milutin Aranek, Marko Ajdari, Ivan Zegar in Ljubomir Dunjč. — V inženjerski stroki: v čin kapetana II. razr. poročnik Ljubomir Pokornj; v čin poročnika podporočniki Lavoslav Masarini, Miloš Marolt, Franc Košnjek, Milan Kosec, Ivan Normali, Franjo Markovič, Vladimir Valenta, Velimir Budak, Branko Jeftič, Karol Orehek in Zoran Pišel. — V zrakoplovstvu: v čin kapetana I. razr. kapetan II. razr. Vladimir Sandor; v čin kapetana II. razr. poročnika Hubert Hajberger in Zlatko Šintič; v čin poročnika podporočniki Alojz Radin, Zdenko Ulepič, Joahim Sitnik, Aleksander Hübner, Janko Salamun, Ivan Makied, Josip Krajec, Vladimir Vasič, Ivan Cenič; v čin nižjega zrakoplovno-tehničnega poslovođa III. razr. nižji poslovođa IV. razr. Dragotin Hirš. — V ekonomski stroki: v čin administrativnega kapetana I. razr. kapetani II. razr. Edvard Godela, Dušan Bukov, Franjo Triglavčević, Dragotin Kovačević in Franjo Bakotič; v čin administrativnega kapetana II. razr. poročnik Ivan Koh. — V inženjersko-tehniški stroki: v čin administrativnega kapetana I. razr. kapetani II. razr. Dobroslav Kovačević, Aleksander Škerlič in Milan Tršič. — V geodetski stroki v čin administrativnega poročnika podporočnik Rihard Radanovič. — V sodni stroki: v čin admin. kap. I. razr. kapetan II. razr. Miroslav Košak. — V veterinarski stroki: v čin kapetana I. razr. kapetan II. razr. Nandor Mašek. V mornarici v čin poročnika bojnega broda I. razr. poročnik bojnega broda II. razr. Milutin Zagod; v čin ekonomskega kap. I. razr. kapetan II. razr. Dragotin Butkovič; v čin admin. kap. I. razr. ekonomske stroke kapetan II. razr. Otmar Dittih in Celestin Linič; v čin strokovnega kapetana I. razr. kapetan II. razr. Anton Laura; v čin inženjerskega kapetana II. razr. poročnik Marijan Mašek; v čin nižjega tehničnega poslovođa I. razr. nižji tehnični poslovođa II. razr. Evžen Čotič; v čin nižjega tehničnega poslovođa III. razr. nižji tehnični poslovođa IV. razr. Aleksander Grek in Matja Les; v čin sanitetnega kapetana II. razr. poročnik dr. Ivan Koprivnik; v čin lekarniškega kapetana I. razr. kapetan II. razr. kapetan II. razr. Franc Krivec z rangom od junija 1928 in v čin inženjerskega poročnika podporočnik Rudolf Drdinič z rangom od aprila 1928.

Najcenejši nakup vseh

Šolskih potrebščin in šolskih knjig

M. Tičar, Ljubljana

Prosvetni večeri v zimski sezoni

Pred tremi leti je prišla prirejati ljubljanska Prosvetna zveza svoje prosvetne večere, namenjene najširšim plastem občinstva brez razlike stanu. Program je bil vsako leto tako sestavljen, da je prišel na svoj račun prav tako ročni kakor duševni delavec. Lahko rečemo, da so se te vrste prireditve našemu občinstvu prav priljubile. Radi tega bo z njimi nadaljevala Prosvetna zveza tudi v letošnji sezoni, dasi je letos naše občinstvo s predavanji bolj oskrbljeno nego poprej — po radiju. Toda ene stvari radi ne more nuditi: slik. Mnoga predavanja pa' baš po slikah pridobe izredno mnogo. V tem oziru se ni ustrašila Prosvetna zveza nikakih stroškov in težav in si je nabavila dragoceno zbirko okrog 7000 skioptičnih slik, ki jo še neprestano dopolnjuje. Zlasti vsakoletni prosvetni večeri dajejo vedno povod, da se obogatijo zbirka skioptičnih slik z novimi pridobitvami. Poleg tega pa ustvarjajo taki prosvetni večeri tudi osebne stike med predavatelji in med tistim delom občinstva, ki se za kakršnokoli stroko posebej zanima. Za obiskovalce prosvetnih večerov so pa dostikrat le prireditve tudi kolikor toliko družabnega značaja.

Prvi dve leti so se vršili prosvetni večeri vsakih 14 dni. Potreba sama je privedla do tega, da se je lansko leto njih število podvojilo s tem, da so se pričeli vršiti vsak petek (razen božičnih praznikov). Tudi letos bodo prosvetni večeri vsak petek od 12. oktobra pa do 22. marca, izvenzki božične praznike. Vseh prireditev bo torej 22. — Prosvetna zveza je pridobila za predavanja odlične strokovnjake iz raznovrstnih panog znanstva. Bavili se bodo z zemljepisjem in z zgodovino, s slovom, z umetnostjo, s prirodopisom, upoštevala se bodo tudi vprašanja iz duševnih znanosti, ki sodobnega človeka posebno zanimajo (okultistične vede). Posebna skrb je posvečena Slovincem izven mej naše države. Tudi za humor bo poskrbljeno. Da se ustvarijo tesnejši stiki med našimi pisatelji in pesniki ter občinstvom, sta na sporedu tudi dva literarna večera, na katerih bodo brali književniki svoja dela. Sicer pa — kaj bi naštevati predavanja! Saj je v današnji številki objavljen spored, iz katerega si bo vsak bravec že naprej zaznamoval predavanja, ki ga posebno zanimajo, ako že ne namerava obiskovati kar vseh vprek, kar so doslej mnogi delali v svojo popolno zadovoljnost.

Pristavljamo še to, da so načela, ki se jih skuša držati Prosvetna zveza dosledno pri vseh takih prireditvah, v glavnem tale: Nobeno predavanje naj ne traja dalj nego tri četrti ure in naj bo kar mogoče poljudno. Predavatelji naj, če le mogoče, govorijo prosto. Pred vsakim predavanjem je kaka deklamacija, glasbena ali pevška točka, ki je v zvezi z vsebino predavanja. Pričetek točno ob osmih, tako da je ves večer zaključen po možnosti ob devetih.

Vstopnina je čisto neznatna: stožiče 2 Din, sedeži 3 Din, sedeži v predprodi 5 Din. Kdor si hoče kupiti permanentno vstopnico (sedež) za vse prosvetne večere, plača 50 Din.

Vabimo občinstvo, da se tudi letos v obilnem številu udeležuje teh poučnih in obenem zabavnih prireditev.

SPORED PREDAVANJ: 1928.

- 12./10. Prof. dr. Fr. Grivec: Lev Nikolajevič Tolstoj. (Ob 100 letnici njegovega rojstva.)
- 19./10. I. literarni večer. Pisatelj Narte Velikonja in Janez Jalen in pesnik dr. Anton Vodnik bera svoja dela.
- 26./10. Prof. Silvo Kranjec: Zanimivo poglavje iz postanka naše države.
- 2./11. Prof. Josip Šimenc: Inteligenca predhistorijskega človeka.
- 9./11. Zupnik Anton Mrkun: Med južnimi Slovani v Argentini.
- 23./11. David Doktorič: Iz prvih let pod Italijansko vladjo.
- 30./11. Prof. Janko Mlakar: Od Hochgalla do Dachsteina.

Vaše zrcalo pravi: Lepa si potom Elide!

Toda dve kremi morata biti: Elida Coldcream za čiščenje in hranjenje kože ponoči. — Elida Creme de chaque heure, ki jo tista čista kot najboljšo kremo sveta. Ta se takoj vsrka v kožo in ima presenetljivo zdravilen učinek. — Koži daje mnogo občudovano, zaželjeno alabastru enako barvo.

ELIDA KREME

9. 7./12. Magr. Viktor Steska: Marija v likovni umetnosti.
10. 14./12. Prof. dr. Karel Hinterlechner: Ali se more potres naprej napovedati?
11. 21./12. Prof. dr. Gregor Rožman: Značaj ko-roških Slovencev.
12. 11./1. Ravnatelj dr. Josip Mal: Francoska doba med Slovenci.
13. 18./1. Prof. Janko Mlakar: Veseli in žalostni dogodki iz življenja planincev (S skioptičnimi slikami.)
14. 25./1. II. literarni večer: Pisatelj dr. Ivan Pregelj in dr. Joža Lovrenčič bereta svoja dela.
15. 1./2. Prof. dr. Valter Bohinec: Kako se spreminja obliče naše zemlje?
16. 8./2. P. dr. Roman Tominec: Naša pot po Franciji.
17. 15./2. Dr. Stane Vurnik: Slovenska ljudska umetnost.
18. 22./2. Prof. Jakob Solar: Kardinal Mercier, ena največjih osebnosti naše dobe.
19. 1./3. Prof. dr. B. Svetel: Naša letovišča.
20. 8./3. Prof. dr. Valter Bohinec: Kako vpliva narava na človeka?
21. 15./3. Prof. dr. V. Šarabon: Sege in običaji raznih narodov.
22. 22./3. Prof. Josip Šimenc: Okultistične vede.

Ne zamudite

znatnega popusta na vsa oblačila, pri
Jos. Rojina, Ljubljana.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Cetrtek, 11. okt.: 12: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 18: Laščina, poučje prof. Iv. Gruđen. — 18.30: O elektronkah, predava prof. Andrej. — 20: Koncert radio-kvarteta Ljubljana. (prof. Jeraj, Bravničar, Feršnik, Svetel), F. Mendelssohn-Bartholdy: Hebridska uvertura; R. Wagner: »Tristan in Isolde«, predigra; Saint-Saëns: »Samson in Dalila«; J. Strauß: »Ob lepi modri Donavi, valček; Chr. Sinding: Pomladno šumenje; Ant. Dvořak: Slovanski plesi št. 4, 6, 8. — 21.30 Poročila.

Petek, 12. okt.: 12: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 18: Francosčina, poučje dr. Stanko Leben. — 18.30: Vzhodnoslovenski in sred-njeslovenski hišni tipi, predava dr. Stane Vurnik. — 20: Koncert g. Jarc, vmes improvizira na klavirju g. Kogoj: Kamilo Mašek: Kam; Al. Sachs: Tak si lepa; Dr. Gobjmir Krek: Na poljani; — Hal-levy: Judinja; Smetana: Dalibor; Leoncavallo: Ba-jazzo; Schubert: Podoknica; — Smetana: Hej, ja-ka radost v kolo; Dvořak: Biblijske pesmi št. 5; Smetana: Ne kamenjute preroke; Dvořak: Biblijs-ke pesmi št. 4; — Po gorah grmi, narodna; Men'-vsejedno je... Kdor je truden, naj gre spat, na-rodna; Izidor zvčice pase; Se davno mrači; — Ivan Grbec: Večer. — 21.30: Poročila.

Druhi programi

Cetrtek, 11. oktobra.

Zagreb: 17 Laska godba — 19.30 Prenos kon-certa češke filharmonije iz Prage. — Breslau: 16.30 Koncert — 20 »Sorinac, burka. — Praga: 16.30 Koncert — 19 Literarno poročilo — 19.30 Koncert: Dvořak: Simfonija, d-mol za veliki or-kester — Suk: Sulta za veliki orkester — Smetana:

Ako ste se odločili za
radio, pojdite k Iv. Bo-
naču, zastopniku
»Baltic-Radio-Stockholm«
Z njegovimi aparati bo-
dete uživali vsak dan.

Wallensteinov tabor, simfonija za veliki orkester. — Leipzig: 16.30 Popold. koncert — 19 Predava-nje: Kako nastane leksikon — 20 Operetna večer. — Stuttgart: 16.15 Koncert — 20.15 Cerkvena ve-černa glasba madrigalnega zbora — 21 »Periferi-jac, igra. — Bern: 17 Orkestralni koncert — 20 Vesela glasba. — Katowice: 20.30 Prenos koncerta iz Varšave. — Frankfurt: 16.35 Koncert — 20.15 »Hokuspokus«, komedija (Götz). — Brno: 19 Re-čelcije Averečnkovih humorisk — 19.30 Prenos koncerta iz Prage. — Rim: 21 Prenos operete iz gledališča: »Cin-ci-lac (Ranzato). — Langenberg: 17.45 Koncert — 20 Komorni koncert Haydnove glasbe — 21 Wagner: Walküre, 3. dejanje. — Berlin: 17 Popold. koncert — 20 »Undine«, rom. čar. opera (Lortzing); nato plesna glasba. — Du-naj: 11 in 16 Koncert godalnega kvarteta — 20.05 »Brigita-Kirtac, dunajska slavnost iz preteklosti. Glasba, petje in prizori. — München: 16.30 Kon-cert harmonij — 17.30 Popold. glasba — 19.30 Koncert komornega kvarteta — 21 Simfoničen kon-cert. — Milan: 20.50 Prenos opere iz gledališča. — Budapest: 12 Klavirski koncert — 17.45 Ogrske ljudske melodije na klavirju — 20.10 Vokalna glasba — 20.45 Operetna in plesna glasba.

Spori

RAZPIS SREDNJEŠOLSKIH LAHKOATLETSKIH TEKMOVANJ ZA PRVENSTVO SLOVENIJE IN ZA PREHODNO DARILLO ŠPORTNE ZVEZE.

V svrhu splošnega razvoja lahkoatletskega gibanja in čim večjega propagiranja te športne panoge med dijaštvom srednjih šol Slovenije razpi-suje ASK Primorje lahkoatletska tekmovanja za prehodno darilo Športne Zveze, ki se vrši v soboto dne 20. t. m. ob 14.30 na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta.

Splošna določila:

1. Tekmovanje razpisujeta ASK Primorje in SK Ilirija vsako leto izmenično kot izvrševalni or-gani same prireditve, tehnično vodstvo prireditve ima sodniški zbor saveznih sodnikov JLASa v Ljub-ljani.
2. Stroški in dohodki same prireditve se sta-vijo na račun ASK Primorja odnosno SK Ilirija izmenično.
3. Končno klasifikacijo z natančnim redose-dom in placementom posrednih zavodov izvršita ASK Primorje odnosno SK Ilirija ob pritrditvi sodniškega zbora JLASa v Ljubljani, ki dodelita darilo onemu zavodu, ki je po klasifikaciji dosegel najvišje šte-tilo točk.
4. Darilo je prehodno; isto hrani za časa ene-ga leta šolsko vodstvo zmagovalnega moštva.
5. Po dvakratni zaporedni ali trikratni zmagi v presledkih preide darilo v definitivno last šol-skega vodstva zavoda, ki je zmagal.

Tekmovalna določila.

1. Tekmovanje se vrši po pravilih JLASa v Ljubljani.
2. Tekmovanje je odprto za vse redne učence srednjih šol Slovenije ne glede na to, ali so včla-njeni v kakem športnem klubu.
3. Tekmovanje se vrši v sledečih disciplinah:
1. Predteki 100 m, 2. skok v višino z zaletom, 3. met kopja, 4. tek 800 m, 5. semifinale 100 m, 6. met krogla, 7. skok v daljavo z zaletom, 8. tek 8000 m, 9. met diska, 10. finale 100 m, 11. skok ob palici. Izven konkurence za pokal se vrši sta-feta 4 krat 100 m.
4. Klasifikacija je sledeča: I. mesto 5 točk, II. mesto 3 točke, III. mesto 1 točka.
5. Na vsako disciplino sme vsaki zavod prija-viti po dva tekmovalca in najaviti tudi eventualno rezervo.
6. Zavod, ki doseže najvišje število točk, za-sede prvo mesto in si pripori za dobo enega leta prehodno darilo Športne zveze.
7. Vodstvo prireditve imata ASK Primorje in SK Ilirija izmenično in je vse prijave nasloviti na njih. Letošnje prijave a prijavnino je poslati na naslov: Sancin, Tavčarjeva ul. 1 do 19. t. m. ob 12. Naknadne prijave se sprejemajo proti dvojni prijavnini do pol ure pred pričetkom tekmovanja. Prijavnina znaša Din 2 za točko in osebo. Tekmo-vanje v leto 1928. se vrši na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta.

Akad. športni klub Primorje lahkoatletska sekcija.

Sveta življenje in vrvenje

Röntgen čudotvorec

Röntgenovi žarki postajajo polagoma neobhodno sredstvo v vsem gospodarskem življenju in vseh prizadevanjih sploh, ki imajo opraviti s snovjo. Snovi prodirajo do dna in odkrivajo njeno sestavo, vse njene tajne, ne-
dostatke in napake, ne da bi jo bilo treba šele razdirati in drobiti, rezati, analizirati. O pomenu Röntgenovih žarkov v zdravstvu vedo danes pač že prebivalci najoddaljenejših vasi.

Miss Lawrence, podpredsednica angleške delavske stranke, ob odhodu z zborovanja.

Manj znana je pa njegova uporaba na ostalih področjih.

Če je treba pri novih ali starih stavbah ugotoviti snovne nedostatke in razpoke, ali če je treba pri prezidavah in obnovah dognati, kje se nahajajo prečni trami in cevi itd., je treba le z Röntgenovimi žarki posvetiti stenam v obisti, pa zve inženjer vse, kar mora vedeti.

Pred par leti se je vnela dolgotrajna in draga pravda zaradi koščka stekla, ki ga je nekdo našel v kosu čokolade. Danes se tovarnar zaščiti proti vsem takim neprijetnostim s tem, da z Röntgenovimi žarki preišče vsako škatljo čokolade, predno jo odpošljejo.

Z Röntgenovimi žarki preiskujejo skril za telefonske pretikalnike, če je prost rudninskih primesi. Röntgen mora odkriti, če so podmorski kabli pravilno razoepljeni. V dobrih tovarnah zobnih krtačič preiskujejo izdelke, če so ščetine pravilno vložene.

Čudne stvari se dogajajo pod vplivom Röntgenovih žarkov v oplemenjenem kurjem jajcu. Dr. W. H. Diefferbach v Newyorku je delal take poizkuse z jajci Plymouth-Rok kokoši. Nekaj jajc je izpostavil žarkom za par minut, druga pa za nekaj ur. Iz prvih jajc so se zlegle skoraj same kokoši, iz drugih pa so zlezla čudna bitja — piščanci, ki so bili sicer popolnoma zdravi, a so imeli čisto druge oblike kakor navadni piščanec. Nekatere živali so bile brez peroti, a druge so kazale izpremembe, ki bi se drugače mogle izvršiti šele v teku več rodov. Dr. Dieffenbach meni, da bo mogel s pomočjo Röntgenovih žarkov vzrediti čisto nove vrste kokoši, ki bodo mnogo dragocenejše nego vse dosedanje vrste. Ugotovil je, da so se iz obsevanih jajc zvalile živali, ki so dosegle nenavadno težo in začele mnogo preje nesti jajca nego je to običajno.

Röntgenovi žarki so čuvarji delavčevega življenja po tovarnah. Tu so na strojih zaklopnice (ventili), velike kakor triletno dete, pa morajo vzdržati pritisk skoraj dva milijona

funtov. Najmanjša, za oko nevidna napaka, more za delavstvo pomeniti smrt. Tu je zopet Röntgen najboljši varuh: žarki fotografirajo razpoke v notranjosti, ki ni širša od lasu, vsako najmanjšo luknjico. — Po velikih jeklnah in livarnah vsak kos preiščejo z žarki, predno ga montirajo.

Marsikak delavec je pri brušenju orodja oslepel ali bil ubit, ker so se razleteli brusilni koluti. Sedaj vse te kolute pred uporabo preiščejo z Röntgenovimi žarki.

Zelo važna naloga pripada Röntgenovim žarkom pri zgradbi letal. Ves les preiščejo z žarki, če nima v notranjosti vozlov ali ni razjeden od črvov, kar bi v borbi z elementi utegnili pilota in potnike stati življenje.

Tudi topničarjem na morju in na kopnem varujejo Röntgenovi žarki življenje s tem, da odkrijejo vse morebitne napake v torpedih, granatah in topovih.

Avtomobilski tovarnarji so preje mnogo razpravljali o vprašanju, kolika množina olja je potrebna za mazanje motorjev: Röntgenovi žarki so pred kratkim odkrili, da je čisto tenka, le nekaj molekulov debela plast najboljša.

Kakovost premoža najhitreje in najzanesljiveje ugotovi Röntgenova fotografija, ki pokaže natančen odstotni postavek gorljivih snovi, ničvednega pepela in rudnin, ki jih vsebuje premog.

Röntgenove fotografije so najenostavnejše in najhitrejše sredstvo za razločevanje kovin. Vsaka kovina je zgrajena iz kristalov, ki imajo pri vsaki svojo posebno geometrično obliko; Röntgenovi žarki v trenutku pokažejo kristalni stroj vsake kovine.

Prav na tem poprišču se odpirajo nedogledna nova obzorja. Prof. G. L. Clark na univerzi Illinois je dognal, da Röntgenovi žarki

Gene Tunney (svetovni mojster v težki rokoborbi) in soproga ob prihodu v Neapelj. Novoporočenca sta na ženitovanjskem potovanju. Tunney je priženil 10 milijonov dolarjev.

fotografirajo delce, ki so desetstisočkrat manjši nego jih je mogoče opaziti z najboljšim drobnogledom. Prof. Clark napoveduje, da Röntgenovi žarki ne bodo pokazali samo molekulov in atomov, iz katerih je sestavljen ves snovni svet, marveč tudi solnce in planete v notranjosti vsakega atoma!

Med najzanimivejšimi stvarmi, ki nam jih pripoveduje znanost, je nauk, da trdna telesa v resnici sploh niso trdna, marveč da se molekili, atomi in elektroni, iz katerih so sestavljene skale, poslopa in avtomobili, sploh ne dotikajo med seboj kakor opeka v zidu, marveč se prosto gibljejo v prostoru. Če v temi z glavo butimo ob vrata, se bomo dali komaj prepričati, da je bilo tisto, ob kar smo butili, do devet desetink prazen prostor. Toda prof. Clark prorokuje, da nas bodo Röntgenove fotografije o tem kmalu nepobito prepričale.

V znameniti umetnostni galeriji Louvre v Parizu vsako sliko preiščejo z Röntgenovimi žarki, da se prepričajo, če je pristna. Pri taki preiskavi so med drugim odkrili, da je bila

neka Dolcisova slika (17. stoletje) dejansko preslikana in je ostal pristen samo podpis. Izvedenci so nato zgornje barve odlučili in tako vzpostavili pravo Dolcisovo sliko.

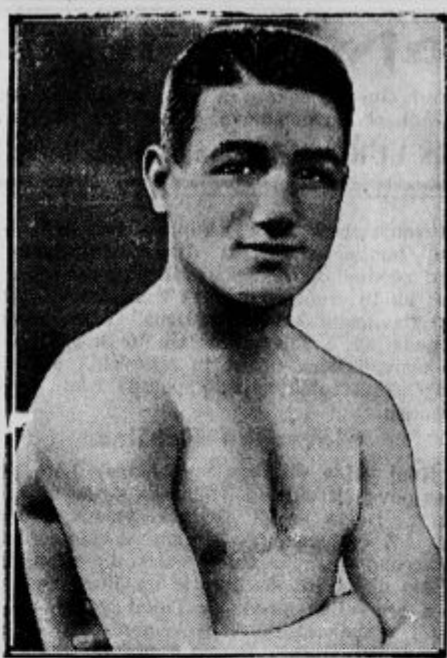
Röntgenovi žarki so najboljši izvedenec za razne dragulje. Pristni biseri n. pr. pod Röntgenovimi žarki žare, ponarejeni pa ostanejo motni. Röntgenovih žarkov se poslužujejo tudi ostrigarji; ko pripeljejo v čolnu ostrige, jih takoj preiščejo z Röntgenovimi žarki. V katerih se pokaže biser, jih odpro, ostale pa zmečejo nazaj v morje.

Ameriški volivni dovtipi

Američani ljubijo dober dovtip, ki se ga radi poslužujejo tudi v političnem življenju. V sedanjem volivnem boju za predsedniško mesto krožita med drugim naslednja dva dovtipa:

Na nekem volivnem shodu je republikanski govornik na vse načine hvalil Hooverja in republikansko stranko. Menil je, da je poslušalec tako zelo prepričan za svojo stranko, da je nazadnje naravnost vprašal: »Ali je sedaj še kdo med vami, ki misli demokratično voliti?« Tedaj se dvigne zagorel, žilav farmar in mirno izjavi: »Moj ded je bil demokrat, moj oče demokrat in tudi jaz bom volil demokratično.« Govornik pri tej izjavi ni izgubil hladnokrvnosti, marveč je hotel na robat način ugnati farmarja. Rekel je: »Kako nespametno je to naziranje! Denimo — prosim, to je le za primer — da bi bil vaš ded konjski tat in istotak konjski tat tudi vaš oče; kaj bi bili vi potem?« Farmar mirno: »Republikanec.«

Ko sta se v pravkar minolem poletju predsednik Coolidge in njegova soproga mudila na počitnicah v Wisconsinu, so nekatere gospe, katerih moške so člani reprezentantske zbornice, izmoledovale pri vratarju, da jim je razkazal stanovanje Coolidgeve družine. Z največjim spoštovanjem so po prstih hodile po sobanah ter slednjič prišle v spalnico visoke zakonske dvojice. Dame politično niso bile enega mišljenja. Ko je neka republikanka vsa navdušena pokazala na posteljo gospe

André Roulis, novi svetovni mojster v lahki atletiki, ki je v New Yorku premagal Canzeronija. Roulis je Francoz.

Vodka močnejša nego sovjeti

Sovjeti so bili napovedali vodki boj in Stalin je še nedavno obetal, da se bo proizvodnja vodke polagoma odpravilo. Toda proračun za l. 1930.-31. predvideva ogromno zvišanje vodke od 38 milijonov veder na 68 milijonov letno. Namesto dosedanjih 5.1 steklenice na osebo bo prišlo potem po 9.1 steklenice na vsakega prebivalca. Zvišanje se opravičuje s tem, da se hoče zasebno kuhanje žganja na deželi odpraviti. »Pravda« protestira in opozarja na opustošenja, ki jih med delavstvom povzroča pijanstvo. Sicer pa priznava, da je mogoče odpraviti proizvodnjo in prodajo vodke le, če ljudstvo samo pri tem sodeluje.

Drago plačana kosmetična operacija

Učiteljica Margit Vago si je dala v nekem budimpeštanskem sanatoriju iz trebušne stene izrezati plast masti in z njo prekriti neko brazgotino na vratu. Ko je bila trebušna rana že zašita, je zdravnik opazil, da je ostala v trebuhu ena izmed šivank. Takoj je znova odprl rano, toda šivanke ni mogel najti. Ker je bolnica postajala silno nervozna, se je ni upal več razburjati, zato je rano znova zašil in izjavil, da jo bo znova operiral, ko se nekoliko opomore. Toda pri bolnici je nastopila silna mrzlica; prenesli so jo na kliniko, kjer je profesor Adam ugotovil, da je v trebuhu ostala šivanka rano zastrupila s šenom. Učiteljica je umrla, predno so jo mogli v drugo operirati.

V dveh - treh vrstah

12 smrtnih žrtev zaradi preobilo užitega alkohola se je pripetilo minolo nedeljo v Združenih državah. Največ žrtev zahteva surov, nedestilirani alkohol.

Otvoritev »Ile«. V Berlinu so pravkar otvorili mednarodno razstavo za zrakoplovstvo »Ile«. Na razstavi je zastopanih devetnajst držav.

25 milijonov Kč za opremo mestnih socialnih institutov je dovolil praški občinski zastop.

Ogromen rop v Newyorku. V Newyorku so roparji o belem dnevu vdrli v veliko zlatarsko trgovino, strahovali lastnika z revolverji in odnesli za 300.000 dolarjev nebrušenih diamantov.

Prodana republika. Skupina francoskih finančnikov je kupila republiko Andorro v Pirenejah. V Andorri nameravajo ustanoviti igralnico po zgledu Monte Carla.

Solstvo na Kitajskem nameravajo preosnovati po nemškem vzoru.

Pogorela je velika predilnica pri Bariju v Italiji. Škoda znaša 3 milijone lir.

Prvi vlak na elektrificirani progi na Brennerju je odpeljal iz Innsbrucka 8. t. m. Požar v kaznilnici. V državni kaznilnici v Ohi-ju je ponoči 7. t. m. nastal silen požar. 15 jetnikov je v svojih celicah živih zgorelo, 20 drugih je bilo težko ožganih.

Miss Ina Leslie, mlekarica v Pomeni v Kaliforniji, je dobila na tekmi za lepoto prvo nagrado.

Novi londonski lordmajor sir Kynastor Studd v spremstvu dosedanj. lordmajorja sira Ch. Bathoja.

Kaj se bo letošnje zimo plesalo

Na Dunaju se je pred kratkim vršil mednarodni kongres plesnih učiteljev. Gospodje so bili mnenja, da so eksotični — zamorski, indijski in drugi divjaški plesi — že prekoračili svoj višek, da pa bodo vseeno tudi letos še prevladovali na evropskih plesiščih. Vsekakor se plesni učitelji trudijo — tako so naglašali na kongresu — da bi te plesne vsaj malo kultivirali, kar pa naravi teh plesov samih nasprotuje in se ne da mnogo doseči. Na vsak način pa je le silna razlika, kako pleše Dunajčan, Berlinčan, Parižan, Švicar, Američan itd., čeprav so povsod eni ter isti moderni plesi v veljavi. Narodna čud se pač ne da nikjer povsem zatajiti. Poleg dosedanjih plesov: tanga, »yales blues«, »trista«, uvedejo nanovo dva evropska narodna plesa — špansko »Taragano« in poljsko »Polonio«, ki sta pa mednarodno prirojena. Na vsak način se zdi, da se Evropa v plesu polagoma vrača sama k sebi.

Gospodarstvo

Carinski dohodki v septembru so znašali 1704 milj. Din napram 145,4 v avgustu t. l. Skupno so od 1. aprila letos do 30. septembra znašali carinski dohodki 816,2 milj. Din (proračun za to dobo 827,5 milj. Din). V zvezi je »Slov. Narod« popolnoma napačno izkonstruiral svoje podatke. Prvič naš izvoz ni večji kakor lanski (v prvih 8 mesecih leta). Istočasno ko se večja zunanja trgovina (8.962 napram 8.563 milj. Din), carinski dohodki ne zmanjšujejo toliko za proračunom. Da pa uvoz življenjskih potrebščin nazadnje, je le pozdraviti, ker se obenem povečuje tudi uvoz produkcijskih sredstev. Nazadovanje prvega uvoza kaže na povečano produkcijo doma, drugi uvoz pa se ne konzumira samo, pač pa proizvaja naprej, služi v nove produktivne svrhe. Slabim vremenskimi prilikami, ki so povzročile lansko slabo žetev in v zvezi s tem pasivnost trgovinske bilance pa ni krija vlada, pač pa bi bilo še slabše, če bi gospodaril v naši državi »strokovnjaki«, ki piše take stvari, da se jim mora čuditi vsak, ki količičaj pozna narodno-gospodarska vprašanja.

Poraba umetnih gnojil v naši državi. Ciliskega solitra se je porabilo v naši državi: 1927-28 2500 ton, 1926-27 1640 ton, 1925-26 605 ton. Skupno je znašala poraba 1926. leta 4885 vagonov, leta 1926 pa 4128 vagonov.

Produkcija opija znaša letos v naši državi 150-180.000 kg (lani komaj tretjina tega). Največ kupujejo blago Švicarji (ca. 60 švic. frankov za kilogram). Kvaliteta je prvovrstna.

Hvalevredna je delavnost
Vašega potnika: vsak dan
obišče 20 interesentov. -
"Slovenec" je pa še delav-
nejši in more po. zati še
večje uspehe: vsak dan se
oglasijo pri 20.000 inte-
resentih. - Informirajte
se v Inzeratnem oddelku
"Slovenca" v paviljonu na
Miklošičevi cesti poleg
Uniona.

Borza

DENAR.

10. oktobra.

Današnji devizni promet je bil znan, zlasti v devizah Curih in Berlin. Razen Berlina, ki je popustil na 1354,50, in Newyorka, ki se je uvrstil od 56,94 na 56,95, so ostali tečaji neizpremenjeni. Privatno blago je bilo zaključeno v manjših količinah v devizah Newyork in Trst, dočim je ostalo potrebo krila Narodna banka.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

10. oktobra 1928.

	povpraš	pon.	srednji	sr. 9. X.
Amsterdam	—	2283,50	—	—
Berlin	1353.—	1356.—	1354,50	1355,75
Bruselj	—	791,30	—	—
Budimpešta	—	993,44	—	—
Curih	1094,10	1097,10	1095,60	1095,60
Dunaj	799,64	802,64	801,14	801,14
London	—	276,26	—	276,16
Newyork	56,85	57,05	56,95	56,94
Pariz	—	222,47	—	222,25
Praga	168,37	169,17	168,77	168,77
Trst	297.—	299.—	298.—	298.—

Belgrad. Amsterdam 22.8050—22.8550, Ber-
lin 13.53—13.56, Budimpešta 9.98—9.940, Curih
1094.10—1097.10, Dunaj 7.9964—8.0264, London

276.86—276.5, Newyork 56.82—57.02, Pariz 221.77
—224.47, Praga 168.37—169.17, Trst 29.690—29.590.
Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 128.63, Bu-
krešt 3.155, Dunaj 73.09, London 23.21, Newyork
519.70, Pariz 20.30, Praga 15.395, Trst 27.20.
Dunaj. Devize: Belgrad 12.40, Valute: dinar
12.465.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kreditna
128 den., Prastediona 920 den., Kred. zaveš 175
den., Vevče 110 den., Nihag Ruše 265—285, Stavb-
na 56 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 439—440,
kasa 438—440 (439), termični: 10. 440 d., 12. 440—
449,50, 7% inv. pos. 85,50—86, agrari 55,50—56.
Bančni pap.: Hipo 58—59, Poljo 17,50—18, Hrv.
58 d., Kred. 85 d., Jugo 88—88,50 (88,50), Lj. kr.
126 d., Nar. 6900—6975, Prasted. 920—925 (920),
Srpska 151—152 (151), Zem. 120—140. Ind. pap.:
Gutmann 195—200 (195—197—200), Slavonija 5,50
—6 (4—5—4,50—5,50—6), Slavex 100—102 (100),
Drava 500—500, Sečera 480 d., Osj. ljev. 160—
170, Brod. vag. 89 r., Union 280 d., Isis 20 d., Ra-
gusea 475—482,50 (480), Trbovlje 480 d., Vevče
110—115, Nar. šum. 16 d., Piv. Sar. 300 r., Mlin
19,50 d.

Belgrad. Narodna banka 7050—7000, vojna
odškodnina 438—439, 10. 441, 12. 440, Bel. zadr.
7000—7700, 7% invest. posoj. 85, agrari 55,50.

Dunaj. Podon.-savska-jadr. 84,75, Živno 124,
Alpine 43,90, Trbovlje 60,40, Gutmann 26,75, Mun-
dus 171, Slavonija 0,60.

Les

Velike dražbe na Hrvaškem se nadaljujejo
in še nadalje moramo poročati ovisokih cenah.
Tako je bilo dne 8. t. m. v Mitroviči izliciranih
5000 hrastovih debel s 23.347 pr. m. izlicena cena
je znašala 9.952.000 Din, doseženo pa je bilo
20.798.000 Din, torej nad 100% več. Pri posamez-
nih kompleksih je preplačilo še večje: n. pr. Ra-
djenovič (3838 m³) izlicena cena 1.600.000 m³, do-
seženo nad 4,4 milj. Din. Vzrok za te visoke cene
je iskati v izginjanju slavonske hrastovine. Zage
je potrebujejo ca. 300.000 m³, dobe je pa letno le
100.000 m³. Ni torej iskati tu vzroka v bojazni
pred padcem dinarja, ampak v tem, da si velike
tvrdke hočejo na vsak način zagotoviti sirovine,
katerih je vedno manj.

Na ljubljanski borzi so bili danes zaključeni
3 vag. desk. Tendence je neizpremenjena.

Živina

Na dunajski goveji sejem 8. t. m. je znašal
dogon 3335 glav, od tega iz Jugoslavije 417, iz
Madjarske 1031 itd. Pri mirnem poslovanju so
cene za najboljši in prima blago ostale neizpre-
menjene, ostale vrste so se pocenile za 5 grošev
pri kg. Biki so se podražile za 5 grošev pri kg.
Notirali so: volf najboljši 1,90—2,65, I. 1,90—1,85,
II. 1,15—1,55, III. 0,95—1,10, bikli 1—1,30 (izje-
moma 1,40), krave 0,85—1,45 (izjemoma 1,60),
klavna živina 0,65—0,80 šilinga za kg žive teže.

Na praški sejem 8. t. m. je znašal dogon 1175
glav goveje živine, od tega iz Jugoslavije 109, ki
so notirali: bikli 1,90—2,75, telice 5—5,75 Kč za
kg žive teže; nadalje 6120 prašičev, od tega iz Ju-
goslavije 434, ki so notirali 10,50—13 Kč.

V Milanu so cene živini popustile. Notirali
so ta teden: voli I. 4,40—5,10, II. 3,70—4,30, III.
2,50—3,60, krave I. 3,90—4,60, II. 3—3,80, III. 2—
2,90, bikli I. 3,60—4,20, II. 2,80—3,50.

Na dunajski prašičji sejem 9. t. m. je znašal
dovoz 17.063 glav, od tega 1959 iz Jugoslavije,
11.787 poljskih, 1695 romunskih in 1627 madjar-
skih. Prima — špeharji so se pocenili za 5 grošev,
ostale kakovosti za 10 grošev. Mesnati prašiči so
se prodajali po slabih cenah pret. tedna. Notirali
so: špeharji I. 2,40—2,50, angl. krizani 2,25—2,40,
kmetjski 2,20—2,45 (izjemoma 2,50), stari 2,20—
2,30, mesnati 1,70—2,25, šilinga za kg žive teže.

Chic Parizanko rabijo

Cendre de rose
ali Rose Corail

Bourjois-Paris

Najpreje nadrgnite obraz z

NIVEA-CREMO

nato počakajte dve minuti (med tem se lahko oblačite).

Potem se namažite z milom in se brijete!

Čudili se bode, kako lahko se brije, in veselili
se bode, kako mehka in gibka je potem Vaša
koža. Niti na enem kraju ne bo Vaša koža razpo-
kana in razdražena. Niti se ne bo pojavil slučaj,
da Vam je koža nategnjena, čemur se doslej ni
bilo mogoče izogniti.

Za Vašo kožo je tako brije velika dobrota!

Žitni trg

Naši kupci se držijo zelo rezervirano in hoša
nikakor ni povzročila jačjega nakupovanja blaga
za naše kraje, dočim drugi pasivni kraji živahno
kupujejo. Tendence je stalno čvrsta za vse pri-
delke. Tudi mleviski izdelki zlasti moka nekoliko
nategujejo. Oves se drži na Din 250 bč. nakl. post.
Za pšenico in koruzo so cene neizpremenjene.

Svetovna letina. Mednarodni kmet. urad v
Rimu objavlja podatke o svetovni letini. Skupno
je znašal pridelek pšenice v 30 državah (ki pride-
lo 85% svetovnega pridelka) 1.036 milj. stotov
napram 944 milj. lani, rži 412 napram 438, ječme-
na 342 napram 289 in ovsu 629 napram 550 milj.
stotov. V koruzi ima večjo letino kakor lani se-
veroameriška Unija (za 30 milj. stotov). Pridelek
krompirja je v državah, ki proizvajajo 90% sve-
tovnega pridelka, letos za 2,2% večji kakor lani.
Sladkorne pese ne bo dosti več kakor lani.

V Ljubljani notirajo:

Dež. priželki (vse samo ponudbe, slov. post.,
dob. prompt., plač. 30 dni): pšenica bač. 78—80 kg
2. 307,50—309,50, okt. 302,50—305, nov. 307,50—
310, moka 0g v. v. bl. fko Ljubljana 490—495, rž
78—74 kg, uzančna 295—297,50, oves bč. zdrav re-
šetan 285—290, koruza a 367,50—370, amer. 317,50

—320, ajda zdrava domača 300—305, ječmen bč
70—71 kg, 315—317,50.

Zaklj. 2 vag. pšenice. Tendence čvrsta.

Novi Sad. Pšenica bač., gor. bač., sr. 252,50—
255, ban., ban. par. Vršac 247,50—250, ječmen
245—250, pol. 280—290, bač. pol. 295—300, oves
245—250, koruza 315—320, dec.-jan. 260—269, marc
april 290—295, april-maj 295—300, v storžih 170—
180, fižol 830—850, seno bos. post. 102,50—107,50,
bač. post. 115—117,50, moka 00 gg 337,50—367,50,
št. 2 337,50—347,50, št. 5 317,50—327,50, št. 6 270
—280, št. 7 245—255, št. 8 205—215, otrobi 182,50
—187,50, ban. 180—185. Promet: 19 vag. pšenice,
1 vag. ovsu, 35 vag. koruze, 11 vag. otrobov, 2 vag.
ječmena.

Vsaj dinar

za Slovensko Stražo

Za duha in srce

Marko Bauk: Mera v slovenski narodni pesmi

Pevska zveza v Ljubljani je založila in ravno-
kar izdala lično knjižico s tem naslovom, obsega-
jočo 8 pol omerke, z lično, moderno opremo na-
slovne strani.

V uvodu poudarja avtor važnost raziskavanja
narodne (rajiš naj bi se rabilo »ljudske«) pesmi
za narodoznanstvo, ugotavlja občutno pomanjkanje
je vrste dela pri nas in daje s svojim delom hvale-
vredno iniciativo. Zaenkrat obravnava ritmično
plat slovenske ljudske pesmi na objektih iz raz-
nih zbirk: Zirovnik, Gerbič, Malenšek, Prelovec,
Bajuk, Dev, Kocjančič, Mihečič, Adamič, Švikar-
šič, ter pesmi v sedmih letnikih »Pevca«.

Gosp. Bajuk kritično molri mero v imenova-
nih zapisnikih, jo korigira na treh litografiranih
polah (196 pesmi) in ugotavlja v Sklepu: dvodelno
mero ima 18,3%, tridelno 31%, štiridelno 15,8%,
šestidelno 24%, deljeno tridelno 0,20%, manjšo
se mero 16% in pride do zaključka, da prave pe-
delnosti v slovenski ljudski pesmi ni.

Knjiga je plod pridnega in sitnega dela in
zasluži kot iniciativa in kot rezultat vse priznanje.
Upamo, da bo dala pobude za nadaljnje delo na
polju raziskavanja našega glasbenega folklorja.
Stvar ima sedaj v rokah naš etnografski muzej, ki
svoje pridobljene zbirke izpopolnjuje in urejuje in
bo v bližnji bodočnosti začel s publiciranjem. Ba-
jukovo delo pomeni lep korak dalje. Priporočamo
ga vsem, ki se za stvar zanimajo. Instrukтивно je
za vsakogar, ki se teoretski peča z glasbo. (Naroča
se pri Pevski Zvezi v Ljubljani.)

Josip Korban: Ziva voda. Pravljica enode-
janka s petjem. Samozaložba. Cena 14 Din. Josip

Korban je znan mladinski pisatelj. Njegova pove-
stica Vitomilova železnica in igrice Povodni mož
sta našli poponoma priznanje. Pričujoča pravljica
enodejanka nas vodi na dvor bolnega kralja Matja-
ža, ki ga straži knez von Bikingen in ne pusti do
njega zdravnikov, upajoč, da kralj umre. Sembilja
pa mu prinese žive vode in ozdravi kralja. Dejanje,
ki ima lahko razumljivo simboliko, je živahno in
prirejeno v mejah mladinske domišljije. Tudi hu-
mor, ki opravlja dvorski norec Rogo, tuptam sicer
ne brez narejenosti, je v mejah mladinske veselosti.
Igrica bo dobrodošla mladinskemu odrom in vsem,
ki prireajo mladinske predstave po deželi. Obču-
tljiv režiser bo kako mesto, ki njegovemu očesu ne
bo docela prijalo, zlahka ugledal.

»Rast«, vestnik Slovenske dijaške zveze, izide
danes in jo razpoljemo takoj vsem organizacijam
in dosedanjim naročnikom. Vsa številka je posve-
čena nazarskemu zborovanju in obsega 16 strani.
Poberite in vplačajte takoj naročnino. Pridobivajte
novih naročnikov za »Rast«, ki postaja glasnik no-
vih generacij slovenskega izobraženstva, ki so na
pohodu! — Naročnina je za dijake, ki niso člani
kakeh v SDZ včlanjenih društev, letno 15 Din, za
nedijake letno 20 Din. »Rast« se bo dobivala tudi
v knjižarnah, številka po 2 Din. Naročila na upravo
»Rast«, Ljubljana, Miklošičeva c. 5.

Dijaški koledar Slovenske dijaške zveze še
ni docela razprodan. Imeti ga mora vsak slovenski
dijak in vsaka slovenska dijakinja! Je edini slo-
venski in zares študentovski koledar. Sicer pa je
vsebinsa sama najboljša reklama zanj.

»Slovenska religiozna lirika«, je še na raz-
pologo v brošuranih izvodih po 20 Din. Naj bo naš
brevir za tiste samotne ure! Naroča se pri upravi
»Križac«, Ljubljana, Miklošičeva c. 5.

Vasolod Ivánov:

Povratek Buddhe

(Povest.)

Profesor vleče mrzel motvoz zdaj z eno, zdaj z
drugo roko in se spominja toplih rokavic. Pozabil jih
je pri nakupovanju, doma pa so še ostale knjige ka-
tere bi se dale zamenjati. »Lahko se še naselijo v
mojem stanovanju taki, ki gredo poleg...«

Dava-Dorči ga pričakuje pri vratih. Mongol od-
rine vsiljivo stanko (»Ali kaj prodaš ali menjaš«) in
pelje profesorja med križem ležečimi tesli.

Bolj desno, bolj desno, državljani profesor! Če
bi imel čas, bi na vsak način napel svoje moči, da
vam pomagam. Toda sneg je trd, in vaše sanke so
okovane... Mislim, da ni težko.

Profesor težko diha: Zbada ga v prsih.

»Ali je prišel Anisimov? Kdaj odide vlak?«

»Bodite mirni, do odhoda je neskončno dosti

časa, tovariš Anisimov ne bo zamudil.

»Toda on ima mandate in vse dokumente...«

»Ni se ne bojte, že pride!«

Stene tepuške so bile obite s klobučevino, ki so
jo vzeli vojaki s ležišč, sami pa so spali na slami. V
kotu je okrogla železna peč, na polenu poleg nje stoji
v steklenici petrolej z dolgim, kadečim se stenjem.
Brlečo luč popravlja ženska. Profesor ne vidi nje-
nega obraza: zunaj je mrak in sneg. Nekdo teka
spodaj pod vozom in trka s kladivom po kolesih. Za
pečjo stoji lesen zaboj po celi dolžini voza. Po smoli
diši, novi žebli se bliščijo v svetlobi luči. Tesen
prostor med stenami voza in zabojem je založen z
opeko. Z opeke se tali sneg, tekoča voda diši. Buddha
plove v novem čolnu. Na čolnu je rdeč napis: »Vrh...
pozorno.«

** Prebivalstvo velikih mestnih hiš je pod sovjeti narastlo,
ker so se požgale manjše lesene hiše za kuriavo. To je vzrok
ostre stanovanjske krize.

Dava-Dorči cepi drva z majhno sekiro.

»Imamo potno dovoljenje za dvanajst ljudi, vas
ne všteti, profesor. Vi in tovariš Anisimov se pe-
ljeta s posebno izkaznico. Toda dvanajsti se ni hotel
peljati domov in vzel sem žensko.«

»Ali je Mongolka?«

»Da. Vzel sem ženo in ravnal sem modro.«

»Ali je žena poročena?«

»Ne vem, mogoče. Toda ona je žena, in mongol-
ska žena ne more odreči. Evropejci in Rusi razla-
gajo njih postopanje tako: Kitajci so jih pokvarili,
ker ne smejo po zakonu svoje dežele peljati v Mon-
golijo svoje žene. Ali se vam ne zdi, profesor, da
sem storil modro?«

»Pojmovanje modrosti je različno.«

»Zato sem tudi Vas izbral kot sopotnika, pro-
fesor.«

»Izbrali?«

Poleno se noče cepiti. Dava-Dorči odpre vrata
in izgine s polenom. Zmrzlo zvenijo odbijači. Vlak
so priklopili stroj. Anisimov skoči v voz in stresa
listnico.

»Kje pa je vaša prtljaga?« vpraša profesor. An-
simov sune v listnico, odstavi kakor desko dolg in
širok topli škorenj in odgovarja poučevalno:

»Kako prtljago naj imamo v komuni? Zaostala
indiferentnost. Da-a...«

In potirka na zaboj, vleče z nosom, potem skoči
skozi vrata in teče na kolodvor. Profesor mu kriči:

»Pustite nam vsaj mandate!«

Anisimov se grohoče, a vendar privleče zavitek
z mandati.

»Držite, tovariš profesor! Tam v tretjem raz-
redu se je pričel politični razgovor o Rdeči armadi...
Pojavil se je neki menjševik! Jaz... Nič ne dē.

* Menjševiki — manjšinska struja ruske social-demokratske
stranke, katere večino tvorijo boljševiki. Njih glavni voditelji so
bili: Martov in Suhanov.

prav nič, ne bom zamudil... Rekel bom, naj zadr-
žijo vlak za pol ure. Nič ne dē...«

Profesor si ogreva roke pri peči.

»Rad bi slišal, kaj pomenijo Vaše čudne besede
ali natančno ena beseda. Kaj pomeni »izbral«, Dava-
Dorči?«

Mongoli zravnajo slamo, ženska odide v kot. »Vo-
jaki se strnejo in nekaj poslušajo. Zdaj šele razločuje
profesor njih obraze, ki so pokriti z nekim modrim
prahom. Dava-Dorči jim maha s prstom, vsi počep-
nejo v vrsto.

»Pred nami je mnogo časa, državljani profesor,
za sporazumljenje, za pobožno in drugo premislje-
vanje... Naj bodo vaše misli vezene z zmajem, Vi-
talij Vitaljevič...«

Govornik, ki je nastopil pred tovarišem Anisi-
movim, je rabil petnajst minut. Tovariš Anisimov
vendar ni mogel v teku preostalih petnajstih minut
razložiti vloge komunistične stranke v mednarodni
revoluciji, vloge rdeče armade v ruski revoluciji in
nenavadnih načel njene ureditve. Če je že vlak za-
držan, se ne sme pretrgati govor, treba je izravnati
menjševske dokaze s korenino vred, saj se ne zgodi,
da bi postajenačelnik sam zadržal vlak. In tovariš
Anisimov je neusmiljeno pobijal v teku petinštiri-
desetih minut menjševike, esere desničarje in belo-
gardiste.³

Vlak je med tem odšel...

³ Zmaj je pri mongolskih narodih (tudi Kitajcih in Japon-
cih) znak velikega svetovnega duha. »Vezene z zmajem«, — sre-
ne, veče in sl.

⁴ Belogardisti — pristaši admiralja Kolčaka in generala De-
nikina, ki so pričeli meščanski vojni proti sovjetski vladi. Es-
eri-stranka social-revolucionarjev. Es-eri desničarji — politična
skupina Kerenskoga, od boljševikov baš premagani (okt. 1917),
glavni politični nasprotniki. Menjševiki, prej le struja enotne
ruske soc.-dem. stranke so pomagali boljševikom v meščanski
vojski, toda so zahtevali »edino demokratično fronto« t. j. bolj
zmerno notranjo politiko brez diktature proletarijata.

=====

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23 tvezek:
A. Sheehan, Nodlag. Povest trškega deklea, 24 Din. vez 32 Din. — 24 tvezek: A. Marby,
Hanka. Ljudsko-srbska povest, 22 Din. vez 30 Din. — 25 tvezek: Haggard, Riti cesarja
Montezuma, 32 Din. vez 42 Din. — Storček in njegovo burkasto življenje, 14 Din.
vez 22 Din. — 27 tvezek: Pregelj, Otrci soluna, 24 Din. vez 32 Din.

=====

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10 349. Tel št. 23-28

Službo dobe

Pletiljke

izurjenih, deset, sprejme takoj za stalno. — Ciril Vajt, Kranj.

Samostojnega pečarja za postavljanje peči in formanje, išče Fr. Lobe, pečar, Slovenjgradec.

Kroj. pomočnika

za veliko delo sprejme takoj Gašp. Cukjati, krojaški mojster v Št. Gotardu, p. Trojane.

Službe iščejo

Gospodična

želi stopiti v kakšno manjšo podjetje kot kompanjona, »z obrtnim listom mešane stroke« — najraje v Ljubljani ali v bližini. — Ponudbe upravi Slov. pod: Kompanjona.

Gospodična

dobro verzirana v vseh pisarniških poslih, išče mesto za takoj. Ponudbe na poštni predal 210.

Lesni manipulant

zmožen samostoj. vodstva večjega skladišča in žage, z večletno prakso, vešč vseh v to stroko spadajočih del, kakor tudi pisarniškega posla, želi prenesti mesto; gre tudi izven Slovenije. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Samec« št. 9849.

Hlapec

mlad, priden in pošten, vajen vseh domačih poslov, išče službo h kmetu ali drugače. Cenj. ponudbe pod št. 9785.

Dnevnik Slovenec

najbolje informirani list!

Pouk

Metoda Berlitz

Pouk francoščine, angleščine, italijanščine, nemščine itd. po profesorjih dotičnih dežel. Vsak profesor poučuje edinole v svoji materinščini. — Prijave samo: Kralja Petra trg 8/L, Ljubljana.

Krojno risanje

in prikrojavanje damsk. oblek poučuje edino strokovno izprašana učiteljica in lastnica modnega salona Roza MEDVED, Ljubljana, Mestni trg 24, III. nadstr. Izvrsujejo se raznovrstni kroji po meri.

Usnjarski pomočnik

mlajša moč, išče mesta; gre tudi na deželo. Naslov v upravi v Mariboru.

Zasluzek

Iščemo zastopnike

v vseh krajih. — Glavno zastopstvo »Vardar«, varovalna družba, Zagreb — Jurjevska 3.

Zastopniki

dobe pri razpečavanju državnih papirjev z varovanjem največje provizije (od 1. do 7. obroka) ozir. 3 cele obroke od »Uspjeh-a«, Beograd, Dračka 9.

Lep zaslužek

se nudi zastopnikom — predvsem z dežele — s prodajo v obratih in gospodinjstvu potreb. aparatov. Predpogoj agilnost. — Ponudbe na »Tehna« družba, Mestni trg 25/L.

Stanovanja

Meblirana soba

lepa in solčna, se odda dvema solid. gospodoma. — Naslov v upravi Slovenca v Mariboru.

Prav na Vas

smo mislili, ko smo otvorili podružnico za vse upravne posle našega dnevnika v centru mesta. Oglasite se v našem paviljonu poleg Uniona na Miklošičevi cesti. Telefon 30-30.

Stanovanje

dobi uradnik, potnik ali dijak. — Naslov v upravi Slovenca pod št. 9816.

Opremljena soba

v novi vili za Bežigradom z električno razsvetljavo, parket, poseben vhod, krasen razgled, zele zračna se odda takoj. — Naslov v upravi Slov pod št. 9821.

Prazno sobo

lepo, v sredini mesta, se odda boljšemu gospodu. Naslov se izve v upravi Slovenca pod št. 9847.

Kupimo

»National«

dobro ohranjeno registrirno blagajno, kupim. Ponudbe pod »National« na oglasni oddelek.

Prodamo

Puhasto perje

kg 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler zaloga traja! Imam tudi belj. puh kg 300 Din. L. Brozović, kem čistion. perja, Zagreb, Ilica 82.

Lep steklen pult

in stelaže - poceni prodam. — Naslov v ogl. odd. Slovenca pod št. 9871.

Kočije

in druge vozove

ter konjske opreme — prodamo vsled nabave avtomobila. — Tozadevno se izve v vinski trgovini Bolafio, Ljubljana.

Sedemcevni

radio-aparat

z okvirno anteno, prvovrstno izdelan, se proti takojšnjemu plačilu prodaja. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 9808.

Radio - aparat

4 cevni, poceni prodam. Naslov v inserat. oddel. Slovenca pod št. 9873.

Razprodaja

Iz zapuščine se prodajo po nizki ceni razna sobna in kuhinjska oprema. Zglašiti se je v petek med 3. in 5. uro. Gosposka ul. št. 6, 4. nadstropje.

Nagrobne svetilke

vseh vrst in druga kloparska dela izvršuje točno in solidno tvrdka Jos. Otorepec, Za Gradom 9 (ob koncu Streliske ul.).

Okrasne letvice

za oprave Vam najceneje nudi izdelovalnica Ivan Dovžan, Ljubljana VII. — Zahtevajte vzorce in cene!

Radio

Nauk o radiotehniki

Spisal Leopold Andreč

Broširan Din 60.—, vezan Din 76.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Stoječa ura

skoraj nova, za jedilnico, prodam. — Ponudbe pod »Ura« na upravo Slov.

Posteljno perje

mehko, poceni, ima v zalogi trgovina s perutnino, Šiška, Slovenska ul. 290.

Obrt

Boljša šivilja

gre na dom šivat obleko. Naslov se izve v upravi Slovenca pod št. 9848.

Za sladkorno bolne

diabetike in bolne na žolcu hranilna sredstva, kakor kruh (Luftbrot), pecivo, prepečenec, kek-si, čokolada in kompoti, čokolade A. Fritz, Wien, ima vedno v zalogi samo delikatesna trgovina L. Buzzolini, Stritarjeva — Lingerjeva ulica. — Vsak dan sveža šunka.

Krojači in šivilje!

Kroje (šnite) po najnovejši modi razpošilja za dame in gospode: Knefel, Alojzij, učitelj krojaštva, Ljubljana, Križevniška 2.

Mlekarna

in grajzerija, dobro ideoča, v centru Zagreba, se prodaja za 25.000 Din. Mesecni promet 20 do 30.000 Din. Vprašati pri Lončar Zagreb, Ilica 146.

Bukova drva

krasna, zdrava, popolnoma suha, iz pokritega skladišča dobav. promptno Čebin, Wolfova ul. 1. Telefon 2756.

Razno

Vsak petek

sveže

morske ribe

Ant. Stacul

Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Vsakdo

dobi za Din 90.— lepo rožasto flanelasto odevjo

R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

LJUBLJANA

Pred Škofijo št. 11

Lingerjeva ulica

Koruzo za krmo

oddaja najceneje

veletrgovina žita in moka

A. VOLH, Ljubljana

Realjeva cesta št. 42.

Ceneje 40% pri
RAZPRODAJAH
se dob. vsakršni manufakturno blago samo pri
TRPIN MARIBOR. (Glavni trg št. 17)

Šola za jezike po Berlitzovi metodi

Francoščino, angleščino, italijanščino, nemščino i. t. d. poučujejo samo izpraznjeni profesorji dotičnih dežel in sicer edinole v njih materinščini.

Pojasnila in pr. glasitve: vsak dan od 10. dopoldne do 9. zvečer.

Kralja Petra trg 8/1.

najcenejše in najlepše sukno

za moške obleke se dobi v specialni trgovini sukna pri

Franc Bedič

razpošiljalnica sukna, Maribor, Aleksandrova 28.

PUH - PERJE R. MIKLAUC LJUBLJANA

Razglas

Zupanstvo trga Središče ob Dravi prodaja ca.

300 m² stoječega borovega lesa.

Sprejem ofertnih ponudb do 27. oktobra do 11. ure v podpisnem občinskem uradu, kjer se dobijo natančnejši pogoji.

Gozd leži ob okrajni cesti, oddaljen od postaje Središče 30 minut.

Zupanstvo trga Središče ob Dravi.

Zupan: Lukačič.

Naročajte „Slovenca“!

Svarilo!

Neki Franjo Klemen ponuja zasebnikom manufakturno blago proti plačilu na obroke. Vsakogar najodločneje svarimo, da bi dajal Franjo Klemenu naplačila, akonto-plačila ali podobno, če bi prišel s takimi ponudbami, oddajte ga prvi policijski oblasti.

Konteristin'o

za večjo tovarno mila v Vojvodini, ISČEM.

Pogoji: Samostojna slovenska korespondentka, perfektno znanje nemščine in nemške stenografije, tako, da zna brezhibno predstavljati nemški diktat v slovenščino. — Ponudbe z zahtevki do 15. t. m. na Poštni predal Ljubljana I/247.

Zahvala

Za ob času boleznin in smrti našega nepozabnega

Stankota Torkar

dijaka II. letnika drž. učiteljskega

nam izkazano sočustvovanje in sožalje, izrekamo tem potom našo najprisknejšo zahvalo. — Posebno hvalo smo dolžni g. Košičku za zadnjo tolažbo, č. duhovščini, g. dr. Demšarju in g. prof. Adamiču, ker sta prišla dolgo pot iz Ljubljane ter spremila našega Stankota na zadnji poti. Prisrčna zahvala Stankotomim sošolcem dijakom za pretresljive žalostinke in g. Malecu za nagrobni govor, ki nam je bil v toliko uteho v naših težkih urah. Iskrena zahvala vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki ste v tako obilnem številu spremili našega ljubljena č. prezgodnjemu grobu — Najlepša zahvala tudi godbi KDD za ganljive žalostinke. Vsem in vsakomur Bog plačaj! Jesenice, dne 10. oktobra 1928.

Pavel in Elizabeta Torkar z otroci. — Bernardova družina in ostali sorodniki.

Baržun svetovne znamke „LINDEN“.

Prvovrstna kakovost, zjamčene barve!

V zalogi tvrdke

A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA.

Dražbeni oklic

Dne 7. decembra 1928 dopoldne ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga Grajski marof, vl. št. 67. Cenilna vrednost 2.577.782 Din 75 par. — Najmanjši ponudek 1.288.891 Din 58 par.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 2. oktobra 1928.

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš srčno ljubljeni stric, brat in svak, gospod

Luka Vilhar

bivši urar

dne 10. oktobra 1928 zjutraj, po daljšem in mučepolnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v 66. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb blažega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 11. oktobra 1928, ob 4. uri popoldne od doma žalosti, Sv. Petra nasip št. 35, na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 10. oktobra 1928.

Jakob Vilhar, urar - nečak — in vse ostalo sorodstvo.

Globoko potrjeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš srčno ljubljeni sin, brat, stric in svak, gospod

Dominik Potnik

železniški uradnik

dne 10. oktobra 1928, po kratki in mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 11. oktobra 1928 ob 13. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice, na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 10. oktobra 1928.

Margareta Potnik, mati. — Srečko, Alojzij, Ludvik, bratje. — Marija, sestra — in vsi ostali sorodniki.